

PROSINAC 2011.

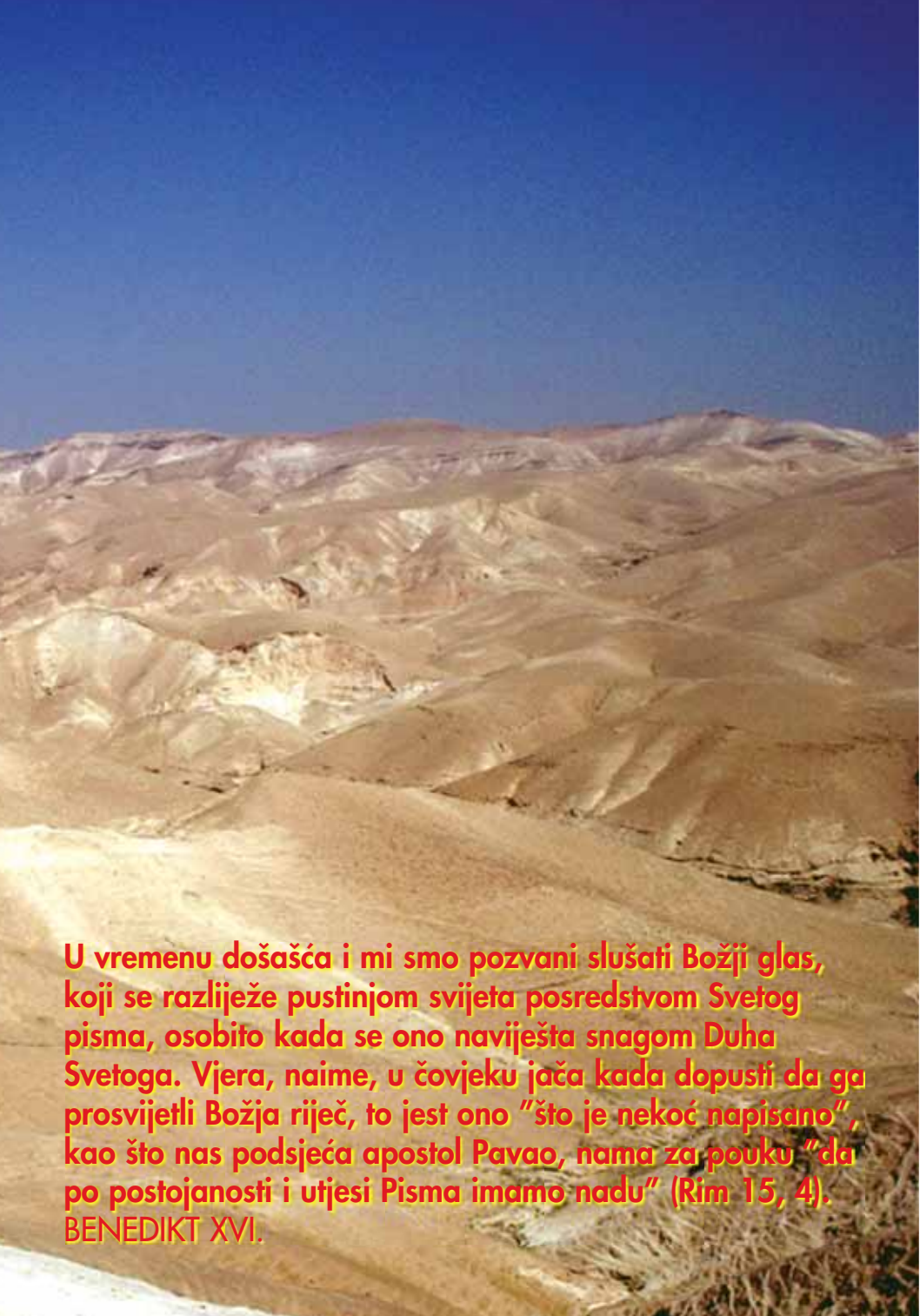
12

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

U vremenu došašća i mi smo pozvani slušati Božji glas, koji se razliježe pustinjom svijeta posredstvom Svetog pisma, osobito kada se ono naviješta snagom Duha Svetoga. Vjera, naime, u čovjeku jača kada dopusti da ga prosvijetli Božja riječ, to jest ono "što je nekoć napisano", kao što nas podsjeća apostol Pavao, nama za pouku "da po postojanosti i utjesi Pisma imamo nadu" (Rim 15, 4).

BENEDIKT XVI.

Za bolji i ljepši svijet

Rano, o izlasku sunca, usred ljeta kraj mora se začuo iznenađan šum. Bio je to dječak koji se iza obližnjeg žbunja spustio na obalu, da bi skupljao otpatke po pješčanoj plaži.

- Bravo, bravo, tako treba! Samo naprijed, neka i ti štogod zaradiš! - bvalio je dječaka gospodin koji se našao u blizini i uživao u jutarnjoj svezini uz more. Na prvi mah dječak se nije obazirao na te riječi, ali se nakon nekoliko trenutaka okrenuo prema sugovorniku i rekao mu:

- E, ja sam se zaposlio da bi naša plaža bila ljepša!

Stvarajući svijet i sve što postoji, kako nam to slikovito opisuje Knjiga Postanka, Bog je vidio da je sve što je stvorio bilo "dobro". Stručnjaci za Sveto pismo kažu da se riječ "dobro" na tom mjestu mogla prikladno prevesti i s "lijepo". Iako je poznatija s prvim značenjem, to iskonsko "dobro" prvenstveno označuje stvarnu i estetsku kakvoću određene stvarnosti. Prema tome, mogli bismo reći da je sve što je Bog stvorio bilo ne samo dobro nego i lijepo. Prvotni Božji naum i bio je da sve njegovo stvorenje

takvo ostane zauvijek. I bilo je sve dok čovjek nije Božji plan narušio svojom neposlušnošću, kao što se i inače dogodi kad god u Božje djelo čovjek stavi svoje prste. No, Bog nije htio da itko od njegovih stvorenja propadne, pa je na svijet poslao Spasitelja, kako bi svijet i čovjek na njemu bili bolji i ljepši. Spasitelju je od vječnosti pripremio divniju majku negoli je majka ijednoga čovjeka, bl. Djevicu Mariju. S Božjom milošću u njoj je stvorena praiskonska nevinost koja je kadra prihvatiti Spasitelja svijeta i čovjeka. Stoga je narodu Božjem najljepši uzor dobrote i ljepote, plemenitosti, ljubavi prema Bogu i čovjeku.

Prihvaćajući Božju ponudu da bude Majka Spasiteljeva i suradujući s njime u spasenju ljudskog roda, Nazaretska Djevica pomogla je da svijet u kojemu živimo bude bolji i ljepši, Bogu i čovjeku bliži i draži, plemenitiji... Ona, Bezgrešna, upravo nam je u došaću najizvorsniji uzor, kako se što bolje pripremiti za Spasiteljev rođendan i pridonijeti da svijet u kojemu živimo i radimo bude ljepši: puniji dobrote, razumijevanja, sklada i ljubavi. Stoga nam predlaže, da se iz dana u dan još velikodušnije otvaramo Božjoj ljubavi, budnije osluškujemo Božju volju, svim je bićem prihvaćamo i savjesno provodimo u život.

UREDNIK

Zašto sedam godina?

Zašto se fatimsko svetište pripravlja za jubilej stoljetnice svetišta sedam godina? "Zašto 7? To je u pravom smislu riječi biblijski broj. Broj sveukupnosti, stvaranja, simbol tjedna. Predstavljen je u hebrejskom sedmokrakom svijećnjaku, *menorâ*. Sedam svijeća koje osvjetljaju scenarij ljudske povijesti..." (*Voz da Fatima*, br. 1056). Tako je biskup A. dos Santos Marto protumačio zašto su g. 2011.-2017. izabrane kao vrijeme pripreve za stoljetnicu fatimskog svetišta (1917.). *Scenarij* ljudske povijesti, o kojem govori fatimski biskup, jest onaj 20.-21. stoljeća, kako reče Benedikt XVI., označen je atentatom na Ivana Pavla II., a naviješten trećom tajnom. (MdD)

"Fatima i svijet"

To je televizijski projekt portugalskog pisca Manuela Arouca, ostvaren potporom fatimskog svetišta, koje osjeća taj pothvat kao važan oblik informacije i širenja fatimske povijesti i poruke. (WF)

Nova pastoralna godina

U suglasju nove pastoralne godine, imajući u vidu tematski krug koji je započeo g. 2010.-2011., upravitelj fatimskog svetišta o. Carlos Cabecinhas najavio je 1. prosinca predstavljanje druge godine pripreve za stoljetnicu fatimskih ukazanja. Svetište će predložiti hodočasniciima temu: "Hoćete li se žrtvovati za Boga?" i protumačiti joj smisao. Program započinje otvorenjem prigodne izložbe o ukazanjima. (Z)

Legionari u Ugandi

Marijini legionari u Ugandi u svom izvješću ističu kako su kroz proteklo razdoblje mnoge priveli kršćanskoj vjeri, potaknuli na sklapanje kršćanskog braka i primanje drugih svetih sakramenata, na povratak življenja vjere. (ML)

U Lurdu 68 čudesnih ozdravljenja

Od 7 tisuća ozdravljenja u Lurdu, Crkva je priznala 68 medicinski neprotumačivih. Posljednje je priznao mjesni biskup 28. ožujka ove godine, a radi se o čudesno ozdravljenom Francuzu Sergeju Françoisu, koji svraća ponovnu pozornost na Lurd najavom novog filma. Od 68 ozdravljenika, još ih je devet živih. Među njima su troje Talijana - Eliza Aloi (r. 1931.), ozdravila g. 1958. od tuberkuloze; Vittorio Micheli (r. 1940.), ozdravio od tumora 1963; Delizia Ciroli (r. 1964.), ozdravila na Božić 1976. (MdD)

Novi studio Radija Marije

U Subotici je 28. listopada biskup I. Penzeš otvorio i blagoslovio novi studio Radija Marije, koji ima program na hrvatskom, mađarskom i nekoliko jezika manjina u Vojvodini. Prostorije je osigurala biskupija, preuređene su dobrotom donatora i prijatelja, a radove su izveli volonteri. Blagoslov je bio povezan i s otvaranjem izložbe "Subotički slikari u pomoć Radiju Mariji", jer u novim prostorijama Radio Marija želi dati doprinos i kulturnom životu grada. (RV)

U šest godina oslijepio

"U roku od šest godina oslijepio sam." Tako započinje tekst na ovitku posljednje knjige Renea Laurentina *U tami svjetlo*. Riječ je o 94-godišnjem francuskom mariologu, koji je istražio lurdsku ukazanja i zbivanja u Međugorju te je napisao brojne prouke i knjige. (MdD)

Kenijski legionari

Posjeti obiteljima kenijskih marijinih legionara urodili su da se krstilo 4030 djece, 1733 odraslih vratilo se sakramentalnom životu, katoličku vjeru prihvatilo je 376 protestanata, a u aktivno članstvo vratilo se 390 legionara, 185 alkoholičara obvezalo se na uzdržavanje od pića, 30 djevojaka s ulice odustalo od dotadašnjeg načina života, a 12 vračara spalilo je svoja "pomagala". (ML)

Mijenjati način života

Podsjećajući na zbivanja 11. rujna 2001., u Fatimi je biskup I. Pinto Leandro rekao da "čini koji imaju početke u 11. rujna prije 10 godina i koji su okarakterizirali odnose među narodima i nacijama nisu doprinijeli napretku svijeta" i protumačio da oni "siju strah, osvetu, terorizam, dijele svijet u podsjetove i antagonističke blokove i od svijeta prave džunglu, u kojoj se svaki pojedinac boji drugoga, bilo u privatnim odnosima i u

profesionalnim", pa stoga svijet "treba promijeniti način življenja". O tome je govorio posebno mladima koji su sudjevali u 38. hodočašću Pokreta bratskog suživota. (Z)

Mozaik bl. Ivanu Pavlu II.

U sklopu misnog slavlja, koje je predvodio kardinal A. Comastri, u rimskom Gospinu svetištu Božanske ljubavi otkriven je 22. listopada mozaik *Stijena Crkve*, koji predstavlja bl. Ivana Pavla II. kako pruža cvijet Gospi od Božanske ljubavi, zaštitnici Rima. Stavljene su u spomen na prvi posjet Ivana Pavla II. svetištu 1. svibnja 1979. i njegovo proglašenje blaženim 1. svibnja 2011. Djelo je to Luke Vernizzija koje je izradio M. Santi i dar T. Olivares Paglione. (Z)

Misa za Latinoamerikance

Benedikt XVI. predsjedat će na blagdan Gospe Guadalupske, 12. prosinca, misnom slavlju u rimskoj bazilici sv. Petra za latinskoameričke naroda u povodu 2. stoljetnice njihove neovisnosti. To je znak Papine pažnje i ljubavi prema narodima "Kontinenta nade". (Z)

130. obljetnica tekijске crkve

Euharistijskim slavljem koje je 30. listopada predvodio biskup Đ. Gašparović i prigodnom akademijom proslavljena je 130. obljetnica rekonstrukcije svetišta Gospe Snježne na Tekijama u Petrovaradinu i označen završetak ovogodišnjeg bogoslužja na Tekijama. (IKA)

Spomenica tivatske crkve

U Tivtu je 3. studenoga predstavljena *Spomenica 600. obljetnice crkve Male Gospe u Donjoj Lastvi 1410 - 2010*. Uvodno slovo izrekao je biskup I. Janjić i odao priznanje župljanima kojih je marom objavljeno važno djelo za lokalnu i za nacionalnu povijest hrvatskih katolika u tom kraju. (IKA)

Znak nade i pobjede dobra nad zlom

Marija, Bezgrešna u svome djevičanskom začecu - tako ju danas častimo s dužnom zavalnošću - prošla je svoje zemaljsko bодоčasće poduprta neustrašivom vjerom, nepokolebljivom nadom te poniznom i bezgraničnom ljubavlju, slijedeći tragove svoga sina Isusa. Uz njega je bila s majčinskom brižljivošću od rođenja do Kalvarije, gdje je okamenjena od bola, ali i nepoljuljana u nadi, nazočila njegovu razapinjanju. Zatim je iskusila radost uskrsnuća, u zoru trećeg dana, novog dana, kad je Raspeti napustio grob zauwijek pobjeđujući moć grijeha i smrti.

Marija, u koje je djevičanskom krilu Bog postao čovjekom, naša je Majka. S visine križa, prije nego je dovršio svoju žrtvu, Isus nam je nju dao za majku i njoj nas povjerio kao njezinu djecu. To je otajstvo milosrđa i ljubavi, dar koji plodnim dubovnim materinstvom oboгаčuje Crkvu. Upravimo, poglavito danas, svoj pogled prema njoj, draga braćo i sestre, i, moleći njezinu pomoć, oraspoložimo se učiniti dragocjenom svaku njezinu pouku. Zar nas ova naša nebeska Majka ne poziva izbjegavati zlo i činiti dobro, slijedeći poslušno božanski zakon upisan u srce svakog kršćanina? Ona, koja je u najtežoj kušnji sačuvala nadu, ne potiče li nas da ne klonemo kada patnja i smrt kucaju na vrata naših kuća? Zar ne traži da s pouzdanjem gledamo u svoju

budućnost? Zar nas ne nuka Bezgrešna Djevica da budemo jedni drugima braća, da budemo složni u obvezi izgradnje pravednijega, solidarnijeg i miroljubivijeg svijeta?

Da, dragi prijatelji! Još jedanput, na ovaj svečani dan, Crkva svijetu pokazuje Mariju kao znak nade i konačne pobjede dobra nad zlom. Ona koju zazivamo "milosti puna" podsjeća nas da smo svi braća i da je Bog naš Stvoritelj i naš Otac. Bez Njega, ili još gore, protiv Njega, nikada ne bismo mi ljudi mogli naći put koji vodi ljubavi, ne bismo mogli pobijediti moć mržnje ni nasilja, nikada ne bismo mogli izgraditi stabilan mir.

Nek ljudi svih naroda i kultura prihvate ovu poruku svjetla i nade: neka je prihvate kao dar iz ruku Marije, Majke čitavoga čovječanstva. Ako je život bod, i ako taj put često postane mračan, težak i naporan, koja će ga zvijezda moći rasvijetliti? U svojoj okružnici „U nadi spašeni“, objavljenoj na početku došašća, napisao sam da Crkva gleda u Mariju i zaziva je kao „zvijezdu nade“ (br. 49). U našem zajedničkom putovanju na moru povijesti treba nam "svjetlo nade", tj. osoba koje vuku svjetlo od Krista "i nude tako orijentir za naš prijelaz" (isto). A tko nam bolje od Marije može biti "Zvijezda nade"? Ona je, svojim "da", svojim velikodušnim darivanjem slobode dobivene od Stvoritelja, omogućila da nada tisućljeća postane stvarnost, da uđe u ovaj svijet i u našu povijest. Njezinim se posredstvom Bog utjelovio, postao je jedan od nas, podigao je među nama svoj šator. (Na španjolskom trgu, 8. prosinca 2007.)

BENEDIKT XVI.

Marija, nova Ljepota

Slatka Marijo,
budi blagoslovljena uvijek,
ti koja si prije materinstva,
u vrijeme materinstva
i poslije materinstva
bila vazda Djevica;
vazda Djevica i Majka,
na jedinstven način Bogu predraga,
nad svim anđelima najčistija,
nad apostolima vjernija
i u svojoj boli veoma ožalošćena,
nad vjeroispovjedaocima najtriježnija,
nad djevicama neporočnija!
Nek te blagoslivljaju nebo i zemlja,
jer se po tebi Bog Stvoritelj
učinio čovjekom da nas spasi.
Po tebi pravedan nalazi milost,
po tebi grešnik milost,
po tebi pokojnik život,
po tebi izbjeglica domovinu!

Sv. Brigita ŠVEDSKA (†1374.)

Pralja ljudskih haljina

Prošli mjesec razmišljali smo o Mariji kao vrijednoj suradnici Gospodnjoj u djelu spasenja koja se kao njegovateljica svojski dala na posao. Kao prava njegovateljica skrbi prije svega za naše duhovno, a potom i tjelesno zdravlje. Ali da ne bi na Mariju netko primijenio onu izreku: *Liječniče, izliječi sama sebe*, to jest: Njegovateljice, pobrini se najprije za samu sebe, nju je od samoga začeca zahvatila Božja snaga držeći je čistom od svake ljage, tako da je mogla biti prava njegovateljica zaštićena od svake zaraze grijeha. Stoga nitko od njoj povjerenih bolesnika ne treba strahovati da bi od nje mogao dobiti kakvu zarazu. A kako bismo na prikladan način izrazili čistoću njezina bića, možemo se poslužiti još jednom slikom.

LJUDSKOST KAO HALJINA

Starokršćanski pisci običavali su, naime, prisposobiti čovjeka haljinama, tj. odjeći koju nosi. Haljina je prije svega ukazivala na njegovu pojavnost i tjelesnost, jer nije bio samo duhovno biće, nego je bio, slikovito rečeno, "zaogrnut" i tijelom. No, u ovom slučaju slikovit govor nije imao za svrhu predstaviti tijelo kao nešto tek izvanjsko, usputno ili suvišno, nego je cijeli govor smjerao predstaviti i tjelesnost kao bitnu sastavnicu ljudskog bića. A kako je ona vidljiva već okom, a mogla je postojati jer je u nju bila utka-

na nevidljiva bit duše, onda se govorom o haljinama ljudskosti izricala cjelokupnost ljudskog bića. Stoga, ma koliko se god govorilo kako je čovjek zaogrnut haljinom tijela, pravo značenje bilo je da se haljinom prisposobila cijela njegova ljudskost sastavljena od duše i tijela.

A kad ovaj govor prenesemo u ozračje čudoredno-duhovnog života, postaje još jasniji. U tom trenutku možemo govoriti o kakvoći i čistoći haljina ljudskosti, što pretpostavlja čistoću cijeloga bića. Reći da je netko uprljao grijehom haljine ljudskosti, značilo je da je zgriješio ne samo tijelom nego i dušom. Stoga se, upravo govoreći o njihovoj kakvoći i čistoći, izriče vrijednost same ljudskosti. Kad se za nekoga kaže da je potrošio ili uprljao haljine ljudskosti, svjedoči se o nebrizi kojoj su bile izložene od strane svojih vlasnika. Primjenjujući tu sliku dosljedno na duhovni život, može se ustvrditi kako čovjek nemarom i grijehom troši svoje haljine, koje je već od početka Adam pokidao smrtnim grijehom i odvajanjem od Boga. Nakon toga

i dalje je bio izložen grijehu i neurednu životu, čime je do kraja uronio u grešno stanje iz kojeg mu nije bilo povratka, osim Božjeg milosrđa. Već tada, njemu i Evi, Bog daje haljine od životinjske kože kao privremeno rješenje kojima mogu prekriti svoju golotinju, mnogo bolje od smokvina lista. Te privremene haljine bile su pralik, tj. nagovještaj onih pravih haljina kojima ga Bog želi zaodjenuti ispunjavajući svoja obećanja, vraćajući mu potpuno dostojanstvo kojeg se bio lišio grijehom.

POD SKUTOM BEZGREŠNE

Bog je svoja obećanja ispunio kad nam je dao Bezgrešnu, ženu kojoj je ljudskost bila, darom Božjim, potpuno čista od svake ljage grijeha. Zato je možemo nazvati i pravom praljom ljudskih haljina, jer je doprinijela da se haljina ljudskosti očisti od svake prljavštine, a jednako tako da se pokrpa i zašije tkivo ljudskosti gdje je bilo istrošeno i pokidano. Ako itko, onda je Marija pomogla da uspije Božji plan čišćenja ljudskog roda. Osim što je svoje haljine čuvala bezgrešno čistima, zaslužna je što je Bog preko nje izvršio utjelovljenje svoga Sina, koji je prljave haljine grešnosti izbijelio u svojoj krvi. Čuvajući se potom od svakoga grijeha i ostajući pred Bogom savršeno čista, postala je uzor prema kojem nam je slobodno težiti, tražeći savjet, zaštitu i pomoć. Kad nam prijete nečistoće ovoga svijeta, možemo se skloniti pod njezine čiste skute, kojima će nas ona kao Majka najdjelotvornije zaštititi. Ako nas je pak zahvatila kakva nečistoća, ona je ona vrijedna pralja koja će nas majčinski oprati, kao što majka pere dijete, te nam pomoći da se čuvamo daljnjeg

kontakta s nečistoćama i blatom u koje nas grijeh strovaljuje.

Kao iskusni suradnik Božjeg pranja čovječanstva, Marija je vrijedna i okretna pralja ljudskih halja koja je upoznata sa svim prikladnim vještinama potrebnima za takav zahvat. Pripremljena je i osposobljena za sve vrste pranja, od svagdanjega do onoga dubinskog, jer koristi uvijek najdjelotvornija sredstva: isključivo ona Božja milosna, kojima se jedino ljudskost može oprati i držati čistom.

Zato ju je Bog podigao u svome narodu kao čistu i bezgrešnu, da suraduje u službi očišćenja ljudskoga roda, kao vrijedna pralja u Božjoj obitelji. Živeći u ozračju čistoće njezinih bezgrešnih skuta, imamo zajamčenu čistoću koju nam je Bog podario po krvi svoga Sina, čemu je svjedočanstvo upravo njezina čistoća. Po takvoj čistoći ostvarujemo stvarno zajedništvo s Bogom, čime se obnavlja kakvoća haljina naše ljudskosti do mjere da postaju dostojne čistoće uskršnuća.

Bog, koji nas je stvorio za čistoću i besmrtnost, želi da haljina našeg života bude čvrsta i trajna, lijepa i čista, te ujedno skrbi kako bi se to i ostvarilo.

Bezgrešna Djevica nam je stoga njegov dar, jer, promatrajući njezin sjaj, i sami se oduševljavao za iskonsku čistoću na koju nas poziva. Ona postaje i naša pralja time što se držala isključivo Boga kao svoga izvora po kojem je zadobila iskonsku čistoću. Ne samo da nije dopustila da se njezina haljina onečisti ikakvom nečistoćom nego pazi i na čistoću svoje djece. Zato nas Gospodin i sklanja pod njezine skute, jer je njezina ljudskost najčistija haljina, sva protkana Božjom milošću, te nam je najbolja pomoć pri očišćenju one naše, grijehom okaljane.

Ivan BODROŽIĆ

Božićna bajka

Ispričaj je ovog Božića ljudima oko sebe jer: "Taj san u slapu da bi mog'o sjati i tvoja kaplja pomaže ga tkati!"

Kad hoćete razgovarati s malahnim djetetom, saginjete se k njemu, čučnete ili kleknete, da biste se izravnali i mogli prirodno dotaknuti očima, licem, osmijehom. Ili ga jednostavno podignete sebi u krilo, kako biste na svojoj visini postigli iste uvjete. Upravo je to Bog učinio u Utjelovljenju svoga Sina: sagnuo se k nama, a potom nas podigao u svoj naručaj. Biblijska teologija to Božje "saginjanje" naziva "kenoza": ponizi sam sebe postavši ljudima sličan (Fil 2, 7).

Sva su Isusova djela i čudesa na tom tragu: "Prošao je zemljom čineći dobro" (Dj 10,38). I poziva nas: Dao sam vam primjer da i vi tako činite. Da činite čudesa ljubavi. A kad je Ivan iz tamnice poslao izaslanstvo za provjeru: "Jesi li ti onaj koji ima doći ili da čekamo drugoga?", Isus je odgovorio: Recite Ivanu što ste vidjeli i čuli: Slijepi progledaju, hromi hodaju (usp. Lk 7,19). A najveće Isusovo čudo dogodilo se u njegovoj smrti i uskrsnuću.

ČUDESNA PRIČA

Slično i s čovjekom u čudesnoj priči: Dvojica muškaraca, obojica vrlo bolesna, dijelila bolničku sobu. Prvi je gotovo stalno morao sjediti u svojoj postelji zbog izdvajanja vode iz pluća. Njegova je postelja stajala uz jedini

prozor u sobi. Drugi je morao stalno ležati na leđima.

Brzo su se sprijateljili. Razgovarali su po cijele dane o svojim obiteljima, domovima, poslu, gdje su bili u vojsci, gdje na odmoru... Bolesnik koji je sjedio uz prozor, rado je i često opisivao drugomu što vidi vani. Tako je drugi počeo živjeti za trenutke kad je njegov prijatelj sjedio i pričao o događanjima i bojama izvanjskoga svijeta. Prozor je gledao na park uz jezero. Guske i labudovi igrali su se po jezeru, a djeca su u vodu spuštala svoje brodice. Mladi parovi zagrljeni su šetali posred cvijeća svih boja. Veliko, staro i snažno drveće uljepšavalo je krajolik, a u daljini su se vidjela svjetla grada...

Dok je bolesnik do prozora sve to detaljno opisivao, onaj na drugoj postelji zatvorio bi oči i živo zamišljao sve te slikovite prizore. Tako mu je jednog dana opisivao paradu koja se kretala uz jezero. Makar nije čuo glazbu, drugi je zorno "gledao" paradu. Tako su prolazili dani i tjedni.

Jednoga jutra sestra je donijela vodu za umivanje. Uz prozor je pronašla mrtvo tijelo. Bolesnik je tiho preminuo u snu. Sestra je pozvala pomoć da ga iznesu. Čim je bilo moguće, drugi bolesnik zamolio je da ga pomaknu bliže prozoru. Rado su mu udovoljili. Sestra se pobrinula da se udobno namjesti. Ostavila ga je sama. Uz velik napor, on se, "mic-po-mic", podigao na lakte da bi konačno mogao izravno uživati u izvanjskim ljepotama o kojima je slušao. Pogledao je kroz prozor i pritom se sledio - ugledao je zid! Pitao je sestru kako je pokojni bolesnik onako lijepo opisivao stvari u izvanjskom svijetu. Sestra je odgovorila da je bio slijep i nije mogao vidjeti ni zid ispred prozora i zaključila: "A valjda je htio usrećiti Vas!"

EPILOG I POUKA:

Sreća je u usrećivanju drugih, bez obzira na naše uvjete. Podijeljena se tuga prepolovi, a kad dijelimo sreću, ona se udvostruči. Ako se želiš osjećati bogatim, u svom "posjedu" prebroji stvari koje ne možeš kupiti novcem: miran san, dobar apetit, prijateljstvo, osmijeh... Pisac priče nije nam poznat, ali je svakom može ispričati i učiniti čudo poput Isusa. Onaj slijepi bolesnik, iako je ostao slijep, iz ljubavi je doista "progledao" i ušao u Svetlost vječnu. Možda je pone-

kad, meni i tebi, potrebno čudo u drugom smjeru: da "oslijepimo" kako bismo vidjeli! Obnevidjeti za lažno blještavilo ovoga svijeta, za medijsko crnilo naslovnica i udarnih vijesti, za grijeh e i mane svojih bližnjih... Vjerojatno Bog očekuje od nas ono što mi od njega molimo u himnu Šestog časa: "Ugasi plamen razdora, utišaj vatru požuda!"

DANAS, SUTRA I PREKSUTRA

Za to je svaki dan dobar - možeš izabrati kako ćeš se postaviti prema siromaštvu i nevoljama svijeta: možeš pitati, kao onaj pismoznanc: Tko je moj bližnji? Ako to nije samo retoričko "alibi" pitanje, možda prepoznaš odgovor u Isusovoj priči o milosrdnom Samaritancu: po prirodnom nagnuću čovjek traži onoga tko mu je potreban, a po evanđeoskom onoga kome je potreban!

Što možeš ako hoćeš, i što trebaš ako vjeruješ i ljubiš činiti, osobito ovih dana do Božića? Ponajprije se očima duha i srca probij kroz slikovni i zvučni zid medija koji nam u udarnim vijestima uporno i ponavljano nude samo ružne stvari, a naslovnice tiskovina revno zadržavaju crnom kronikom. Probij se kroz taj zid ili ga jednostavno sruši i vidjet ćeš iza njega svijet običnih, malih ljudi koji žive u ritmu srca i trude se iz dana u dan rješavati svoju križaljku poštena življenja i preživljavanja bez krađe i sumnjiva "snalaženja", čak i bez kredita za koje ne znaju kako bi ih otplaćivali. Oni su pretežna većina u našoj domovini i u svim zemljama, ali medijima nisu zanimljivi, u novinama i tabloidima za njih nema mjesta. Naš svijet je poput boce bijelog vina ili prošeka: bistra i

kvalitetna tekućina, a na dnu nekoliko milimetara taloga. Mediji se bezočno trude svakog dana tu bocu okrenuti i promućkati kako bi talog došao na površinu i pritom tako zamutio sav sadržaj, da ti ga se više ne mili ni vidjeti a kamoli piti. I onda sav svijet izgleda prljav.

Probij zid komercijalizirana, amerikanizirana i opoganjena Božića, Božića bez Boga. Mnogi Amerikanci i Europljani, na žalost, sve više i mnogi Hrvati, kršteni "bivši kršćani", "slave" Božić samo za obiteljskim stolom i pod kičastim borom te, "soleći more", darivaju isključivo svoje najbliže, članove obitelji, razmaženu djecu, zapravo same sebe. A Isus u malenima, gladnima, siromasima, poniženima i uvrijeđenima nastavlja život u jaslama i štali.

DOBRA SRCA DAR

Mariji zasigurno nije bio problem što će darovati Elizabeti kad joj je pohrlila u pohode. Tà nosila joj je sebe: iskreno, radosno, bez oklijevanja i mjerenja. Ni betlehemski pastiri, kad su im anđeli nebeski usred noći "muštuluk" donijeli, nisu čekali da se ujutro otvore darovni dućani, nego hitro podoše s onim što su imali pri ruci, osobito u srcu! Danas ljudi znaju odustati od odlaska na rođendan, imendan i druga čestitanja, jer - nemaju što ponijeti! Tako naši darovi, umjesto da potvrđuju prijateljstvo, zapravo ga razaraju. Ili, možda, samo - raskrinkavaju!

Parafrazirajmo božićnu pjesmu:
"Hajd' mo, braćo, sada do Betlema grada, radost nam se dogodi, Mesija se porodi. Svaki što imade bližnjemu nek' dade, ali dobrog srca dar najdraži je uvijek dar."

Stanko JERČIĆ

Kraljice mira

Uzbuđeno mislim na Isusov oganj koji je došao baciti na svijet i praviljam stih "nemirno je srce moje dok ne počine u tebi, Gospodine" ovako: nemirno je srce moje dok i moj brat ne nađe počinka u tebi, Gospodine. Kraljici mira, kad je u litanijama zazovem, dodam: hoću takav mir u duši koliko se u njoj odrazuje bilo svijeta, da ne pomiješam mir i odmor, smirenost i brižljivost. Tako na određen način prevodim tebe, kraljice mira, u kraljicu pouzdanja - mir ako je moguć dolazi po sređenju nemira duša naše braće; i preinačujem zaziv kraljice pouzdanja u služenje miru. Kao da je najgore - u svijetu - što ne možemo što prije pribaviti mir našoj braći, Kraljice mira: koliko ljudi zbog toga zdvaja i gorko govori o nepravdi svijeta, a mi mali i ne znamo kako je zaobići pa se utječemo tebi.

Miljenko MAJETIĆ

Bog sve može

Francuski književnik i prvak naturalističkog pokreta Emil Zola (+1902.), bio je 30 godina član sekte slobodnih zidara i njezin utemeljitelj u Egiptu. Dok je jednom bio na selu navrati u crkvu, ali ne da bi se pomolio nego da bi ismijao "glupi narod" koji se u nju okuplja. Te se večeri oklizne i slomije nogu na tri mjesta. Noga je natekla da je liječenje bilo upitno. Kroz dva mjeseca stanje se pogoršalo da su se liječnici bavili mišlju da je odrežu. I za Božić je bio u postelji. U Badnjoj noći usne da je u crkvi u kojoj je bio prije loma noge. U jednom trenutku pojavi se pred njim lijepa žena s djetetom u naručju. Krenula je prema oltaru i njemu se obraćala prijkornim pogledom:

"Zar doista nemaš želje koju bih ti mogla ispuniti? Baci štake i kreni!"

Na to se on pokori: "Zasigurno ovdje mogu dobro hodati, ali kako će biti vani?" I započne pjevati na latinskom "Gospodin s vama", isto kao što je one večeri čuo u crkvi.

Supruga je u noći čula pjevanje. Pitala ga je ujutro, što se to s njime događa, na što joj je odgovorio neka upali svijeću pred Gospinom slikom. U tom trenutku osjeti trnke koji su prolazili bolesnom nogom i kao da ga nešto vuče. Ustane bez ikakva napora. U nozi nije više osjećao boli, a i oteklina se povukla.

Sa Zolom se dogodilo čudo! O svom ozdravljenju obavijestio je župnika. Domalo je nastao i zaokret u njegovu životu. S Bogom se pomirio u ispovijedi. U Rimu je sjeo i napisao čime se sve bavio i što se s njime dogodilo. Priznao je da je bio "član Velike lože i ujedno viši svećenik i najviši majstor". Iskreno se pokajao što je "30 godina živio u zabludi" i priznao da je "šireći tu nauku zavodio ljude koji su" ga "masovno slijedili". Iskaz je zaključio riječima: "Nakon što me Bog prosvijetlio, svjestan sam svega lošeg što sam učinio. Zbog toga se odričem slobodnog zidarstva, priznajem pred Crkvom i kajem se za svoje stranputice. Molim Boga za oprostjenje za sve loše što sam učinio dok sam pripadao redu slobodnih zidara i molim nadpastira, njegovu svetost papu Leona XIII. i sve one koje sam na neki način zaveo da mi oproste." To je s potpisom i nadnevkom 18. travnja 1896. predao nadb. Salloisu. Očito Bog sve može.

Pere MARIN

Filibert Chartreski o Djevici Mariji

Francuski grad Chartres nadaleko je poznat po svojoj katedrali koja je posvećena Našoj Gospi. To graditeljsko čudo u kojemu božansko dotiče zemaljsko čuva Gospinu relikviju i stoljećima privlači brojne hodočasnike. Manje je poznato da je u prvotnoj gradnji Gospi na svetišta, od kojega je sačuvana kriptita, sudjelovao i biskup Filibert, kojega želim predstaviti čitateljima Marije.

Filibert se rodio oko 960. godine. Živio je u prijelomnom razdoblju krajem prvog tisućljeća, kad je navješćivan skori kraj svijeta. U Reimsu je stekao bogoslovsku i humanističku naobrazbu. Nakon boravka u Rimu, gdje se družio s budućim papom Silvestrom II., vratio se u Francusku. U Chartresu je utemeljio i vodio poznato sveučilište na kojem su stjecali znanje europski studenti ondašnjeg vremena. Ondje je g. 1006. zaređen za biskupa i chartresku biskupiju vodio sve do svoje smrti 1028. godine. Među Filibertovim spisima sačuvani su govori što ih je držao u prigodi marijanskih blagdana, koji su izrazi marijanske pobožnosti i žara onoga vremena.

OD PROROKA NAVIJEŠTENJA

U svojim govorima o Marijinu rođenju i očišćenju, Filibert sažimlje ono što je Crkva vjerovala i učila o bl. Djevici Mariji. Prije svoga rođenja, Marija je bila naviještena u proročkim spisima i događajima iz Staroga zavjeta. Ukrašena izvrsnim krepostima, rođena je u pleme-

nu koje je Svevišnji izabrao. Svijetu je podarila Spasitelja koji ju je, po završetku ovozemaljskog života, proslavio na nebu. Nikada nije napustila svoju zaštitničku ulogu u korist ljudskoga roda.

U proročkom navješćaju žene iz *Knjige Postanka* (Post 3,15), Filibert prepoznaje Mariju koja će se oduprijeti davoljskom zavodu i izvojevati pobjedu nad Sotonom. Ako se gleda slijed ljudskog roda, nijedna se žena nije oduprla zavodima Zloga sve do bl. Djevice Marije. Budući da je Bogu darovala svoju nevinnost i poniznost, ona je mogla satrti glavu paklenoj zmiji. Bl. Djevica pobjeđuje Sotonu ne samo po svomu božanskom Sinu nego i po svom neporočnu i kreposnu životu.

Jednako tako, u Aronovu štapu koji je procvjetao (Br 17, 23), Filibert prepoznaje sliku Mesijine Majke. Kao što je onaj suhi štap procvjetao i donio plodove a da nije uopće imao korijenja, tako je i bl. Djevica Marija rodila Sina Božjega bez bračnih odnosa. Rodila je Sina s cvijetom ljepote i plodom korisnosti.

Zagonetni navještaj proroka Izaije: *“Iskljijat će mladica iz panja Jišajeva, izdanak će izbit iz njegova korijena”* (Iz 11, 1), postaje jasan u proroštvu: *“Evo, začet će djevica i roditi sina, i nadjenut će mu ime Emanuel”* (Iz 7, 14). Da bude dostojna Majka Gospodinova, Bog je Mariju izabrao i posebno pripremio.

Zbog toga su i njezin dolazak kao i njezino poslanje bili najavljeni nizom proročanstava, simbola i slika.

Mariji pripisuje Filibert iznimnu svetost kao i izvanrednu ljepotu duha. Božanski zahvat bio je na djelu pri samu Marijinu začecu. Tako su Joakim i Ana rodili izvanredno dijete koje je imalo pred sobom budućnost bremenitu nadnaravnim događajima. Gospodin je htio da se jedno takvo stvorenje pojavi s krunom jedinstvena sjaja, s darom čudesne nevinosti i ljepote.

KRŠĆANIMA MOĆNA ZAGOVORNICA

Marijino ime biskup iz Chartresa tumači u značenju „Zvijezde mora“. Marija nije Zvijezda mora samo po svomu duhovnom svjetlu, nego je to, prije svega, po svojoj ulozi kao voditeljica, kao ona koja pokazuje put. Kao što zvijezda sjevernjača predstavlja neophodnu točku za orijentaciju mornarima ako žele ostati na putu koji će ih dovesti u željenu luku, jednako tako kršćani trebaju uprijeti svoje oči u Mariju kako bi sretno

Gospa od Zdravlja

Kako su blage Tvoje oči, Majko!

Kako su tužne zbog mene...

Gledaš moju patnju...

Čuješ moju molitvu!

*Pratiš moje korake izgubljene
u Tami...*

Ti me sustižeš, Majko!

Ti me tješiš, Majko!

Ti me ozdravljaš, Majko!

Mila KAVELJ

stigli na određite svoga života. Oni koji hvale i slave Krista, trebaju svrnuti svoj pogled i na Zvijezdu mora, na bl. Djevicu Mariju, koja je u Božjoj blizini. Potrebno je da uprave svoj životni put nasljedujući njezin primjer života. Motreći Mariju ukrašenu krepostima, vjernici se potiču da hvale Gospodina koji je tako divno uresio najsvetiju među ženama.

Posebnu pak pozornost upravlja biskup iz Chartresa na moć Marijina zagovora. Pritom navodi legendarne primjere iz života svetaca koji su, po Marijinu zagovoru, izveli, ljudski govoreći, nemoguća djela, kao što je povratak preminulih u život ili izbavljenje nevoljnika iz Sotonina okrilja. Svim grešnicima Filibert savjetuje neka se utječu Gospinu zagovoru, jer on jača nadu i ulijeva utjehu.

“Kad se pak osjećate grešni pred Bogom, ne prestanite moliti milosrđe Majke Božje. Pred Ocem imate jednog zagovornika, to je sam Sin Djevičin (1 Iv 2, 1-2). On će se smilovati nad vašim grijesima. Od njega se možete nadati oproštenju njegovu i zagovoru njegove Majke.”
dar-ko

Kripar hrvatske emigracije

Antun Bonifačić, hrvatski pjesnik, romansijer, književni kritik, politolog, esejist, publicist, prevoditelj i urednik rođen je prije 110 godina u Puntu na otoku Krku, a umro g. 1986. u Chicagu (USA). Uz Viktora Vidu jedan je od ponajboljih hrvatskih emigrantskih pisaca. Pučku školu pohađao je u rodnom Puntu, gimnaziju pazinsku, ljubljansku i sušačku, a studij romanistike i kroatistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i doktorirao. Tako je postao najmlađi doktor znanosti u Zagrebu na pragu svoje 24. godine. Nakon kraćeg studiranja na francuskoj Sorboni (1924/25.) radio je kao srednjoškolski profesor francuskog i hrvatskog jezika u gimnaziji u Krku, na Sušaku, u Somboru i u Zagrebu. Za II. svjetskoga rata radio je u Ministarstvu vanjskih poslova NDH kao Nadstojnik za kulturne veze, afirmirajući tako hrvatsku kulturu u stranom svijetu, ali je ipak bio najbliži Hrvatskomu seljačkom pokretu i njegovu ideologu Rudolfu Hercegu, raskrstivši prethodno s pristašama masonskih jugo-unitarističkih ideologa.

BAŠTINIK NAPAĆENE ZEMLJE

Poput mnogih hrvatskih poslijeratnih intelektualaca g. 1945. pred najezdom komunizma, poslušavši prijatelja M. Krležu, Bonifačić bježi u Italiju i Brazil, a odanle sa suprugom Anom Ševčik u Chicagu (SAD). Antunov život ugiba se

pod bremenom tuđine i vapi za plavetnim prostranstvima krčkih pejzaža:
*Majko, nije more ono, što nas zove,
U žilama našim ove lađe plove.*

*Ćutim podli ugriz vala nepoznatog,
I znam, da se srce gasi u luminu,
A sav napet snagom nabreknutoga jedra
Veličanstveno i ludo srčemo u krajeve,
gdje brodovi ginu.* (Baštinik)

S Vinkom Nikolićem pokrenuo je u Buenos Airesu g. 1951. *Hrvatsku reviju*, ali je poslije napustio časopis i osnovao politički angažirano glasilo. S dr. Klementom Mihanovичem uređivao je zbornik *The Croatian Nation in its struggle for Freedom and Independence* (1955.) u Chicagu. Svoje priloge objavljuje i u drugim emigrantskim listovima. Uz romane i eseje, objavio je i tri knjige pjesama, *Pjesme* (1926., 1932., 1938.), te *Sabrane pjesme* (Buenos

Aires, 1974.). Objavio je nekoliko knjiga, *Krv majke zemlje* (1935., roman), *Mladice* (1938., roman), *Bit ćete kao bogovi* (Buenos Aires, 1950., roman), *Ljudi Zapada* (1929., studija), *Paul Valery* (1940., studija), *Vječna Hrvatska* (Chicago, 1954., eseji, posvećeno Alojziju Stepincu). Prevodio je Gidea, Flauberta, Valeryja, Malrauxa i dr. Bio je član Matice hrvatske, Društva hrvatskih književnika, američkog PEN kluba i drugih kulturnih ustanova.

MARIJO, MAJKO BOŽJA, SVA TE HRVATSKA ZOVE

Bonifačić je i marijanski pjesnik, pogotovo zavičajne Gospe od Trsata. Svoje marijanske motive uvijek prožima rodoljubnim, zavičajnim i duboko intimnim: *Gospo, molim te za sreću.*

*Umiri svojim plavim, mornarskim
plaštom valove tuge,
Valove mućne i burne,
umiri moje nemirno srce, bijela trsatsko
Majko, svijetli*

trsatski turne!

(Majska pobožnost)

Vrijeme u kojemu je pjesnik živio, nije mu dopuštalo realizaciju povratka u domovinu, a ni mnogim drugima raseljenim i napaćenim Hrvatima. Stoga se često obraćao Gospi:

*Blažena Gospo Sinjska, Bistrička Majko
Sveta.*

*Prečista Djevo iz Voćina biela, Škrpjela
čudesna Mati.*

Hrvatska Majko iz Ferma i Loreta!

*Iz svih krajeva svijeta, nikada Te nećemo
prestati zvati: „Vrati se! Vrati...”*

(Molitva Majci Božjoj od Loreta da se vrati u Hrvatsku)

PJESNIK VJEČNE HRVATSKE

Antun Bonifačić je ...*najstariji, najbolji, najpotpuniji i najsvestraniji hrvatski književnik u tudini i jedno od najuglednijih imena u suvremenoj hrvatskoj književnosti...* (Tijan, Pavao, "Antun Bonifačić - Pjesnik vječne Hrvatske", 1981.). Piše romane, pjesme, novele, članke, kritike, književne prikaze i ocjene itd. Svjestan utjecaja tudine na književni rad, veli da *emigracija nije plodno tlo za razvoj pjesnika, jer pjesnik treba rodnu zemlju kao biljka, da iz te zemlje raste. Zato je pjesnik u emigraciji u neke vrsti stakleniku...* (Hrvatska Revija, 1953., 4). Kratko je uređivao časopis *Suvremenik*, surađivao je u *Vijencu*, *Hrvatskoj Reviji*, *Narodnom Kolu*, *Hrvatskom Dnevniku*, *Primorju*, *Krčkom Kalendaru* i dr. S Vjekoslavom Štefanićem pokreće g. 1938. *Krčki kalendar*. Njegov je književni rad svestran i plodan. Često je proročanski progovarao o povratku Hrvata u svoju zemlju. Moli se Anđelu Hrvatske, svjetlonoši hrvatskih povratnika iz emigracije:

Izvedi nas preko Oceana.

Dovedi nas našoj Gospi,

Krvavim ružama sve joj staze pospi,

Od Trsata grada od sarajfskog bana.

(Anđelu Hrvatske)

Bonifačić je sa svojom domovinom povezan neraskidivim vezama, ali je, na žalost, umro samo nekoliko godina prije ostvarenja nedosanjanog sna hrvatskih poslijeratnih iseljenika, sna koji je potražio 55 godina:

Mir je sjeo povrh izmučenih vjeda.

Sve je sada tiše. Zemlja posta smeda.

Mene hvata san. (Počinak)

Mi, Hrvati, živimo njegov san. Gospe Sinjska, pomogni nam da ga očuvamo!

Darijo MARKOVIĆ

Marijino došašće

Iako se našao u stvaralačkom procjepu između dvojice velikana renesansne kulture, Leonarda i Michelangela, *Raffaello Sanzio* (1483.-1520.) uspio je dosegnuti njihovu umjetničku razinu. Ako promotrimo njegov umjetnički opus, možemo reći da je bio pravi madoner - Gospin slikar. Od mnoštva njegovih radova s Gospinim prizorima, izdvojiti ćemo sliku koju likovni kritičari smatraju vrhuncem renesansne umjetnosti i najvrednijim njegovim umjetničkim ostvarenjem.

Nazivaju je "Madonna Sistina", a prikazuje Marijino došašće, odnosno Gospu s Isusom u naručju sa sv. papom Sikstom II. i sv. Barbarom.

DETALJI NA SLICI

Sliku su naručili benediktinci za crkvu sv. pape Siksta u Piacenzi. Ulje je to na platnu, veličine 196 x 265 cm, a Raffaello ga je izradio g. 1513./1514., u 27. godini. Pretpostavlja se da je slika postavljena u pozadini prezbiterija, iznad korskih sjedala, kao prividan otvor između dvaju postojećih prozora. U pratnji anđelčića, Majka dolazi među štovatelje s Djetetom u naručju, gdje je zaustavljaju sv. papa Siksto II. i sv. Barbara. U liku dvaju anđelčića, vjernici, naslonjeni na ogradu, dočekuju nebeske goste.

Gospa je u crvenoj haljini i plavu plaštu, prekrivena velom oko glave, vrata i desne ruke, bosih nogu na oblacima,

okružena tajanstvenim svjetlom. Prema naborima haljine, čini se kao da puše lagan povjetarac.

Sv. papa Siksto II. (257.-258) u liturgijskom je ruhu, s mitrom na ogradi, a desnom rukom, odnosno kažiprstom, pokazuje na vjernike, dok pogledom prati Majku s Djetetom u naručju.

Sv. Barbara, mučenica iz III. st., zaštitnica je dobre smrti. Prikazana je u klečećem stavu, u svećanim haljinama, otkrivene glave, a pogledom pokazuje prema vjernicima. Iza nje je kamena kula, kao simbol zatočeništva i mučeništva.

Pri dnu slike nazire se ograda na koju je papa odložio mitru. Naknadno, radi kompozicije, na ogradi je Raffaello nadodao dva simpatična anđelčića, koje drže pravim umjetničkim draguljem i najljepšim renesansnim anđelima.

Kao u starozavjenom hramu, otvara se zeleni zastor i pokazuje nebo kao Novi hram. U tom plavetnilu, kao simbolu beskonačnosti, u prozirnim oblacima pojavljuje se bezbroj nebeskih glasnika koji tajanstveno i neprimjetno prekrivaju cijelo nebo. Izravan susret između božanske i ljudske stvarnosti događa se preko likova Marije i Isusa u društvu anđelčića, s jedne, i dvoje svetaca i dva anđelčića, s druge strane.

Vjernik uistinu može zaključiti da slika nije samo plod umjetničkog stvaranja, nego djelo božanske milosti koja je potaknula umjetnika da vidljivo iskaže vjeru. Iako izrađena ljudskom rukom, čini se kao da je božanska milost u sliku utkala mističnu nit.

U IZLOŽBENOM PROSTORU

A zaustavni Gospin korak prema vjernicima, daje slici dodatnu neizvjesnost.

Kao da su nebeski gosti, kad su ušli u zemaljski svijet, ostali poplašeni. Pretpostavlja se, da je Raffaello namjerno prikazao sjetu u Gospinim i Iusovim otvorenim očima, jer se ispred slike, što se danas ne vidi, nalazio oltarni križ. Ako to uključimo u odgonetavanje tajne, jasno nam je da se Marija s Isusom u naručju zaustavila pred budućnošću koju će njezino Dijete podnijeti na križu. Zato je slika, na žalost, nakon postave u izložbenom prostoru izgubila na sakralnosti jer su joj oduzete štovalačke časti i postala je samo umjetnički objekt. Njemački benediktinac W. H. Wackenroder (1773.-1798.) odgonetao je tajnu zašto je Raffaello rado slikao Gospine prizore. U knjizi "Izljevi srca", Berlin 1797., naime, piše kako je pronašao zapis u kojemu arhitekt

Donato Bramante (1444.-1514.) spominje zašto je Raffaello bio veliki štovatelj Majke Božje. Prema Bramanteu, naime, često je u snu imao viđenje kako mu dolazi Gospa da je portretira. Kad bi se probudio, počeo bi slikati taj prizor.

ODAKLE SLIKA?

U 18. st. pojavila su se različita mišljenja o podrijetlu slike. Benediktinac Oddone Ferrari došao je do zaključka da su je redovnici iz Piacenze kupili od rodbine pape Julija II. (1443.-1513.) kako bi Michelangelu isplatiti dugove za grobnicu. Na temelju stilskog izražaja ubrzo se pojavilo mišljenje da je slika bila namijenjena za papin grob prije nego je Michelangelo dovršio grobnicu (1545.) u bazilici sv. Petra u Okovima u Rimu. U prilog tim teorijama dokaz je sv. papa Siksto prikazan u liku pape Julija II., koji nosi plašt ukrašen žirevima kao simbolom obitelji Rovere (rovere = hrast).

Likovni teoretičari slažu se da je Raffaelu za sv. Siksta poslužio lik pape Julija II. Prema sličnim portretima, kao što je Fornarina i Velata, za Gospin lik poslužila mu je zaručnica Margherita Luti. Sv. Barbara jedna je od papinih nećakinja, vjerojatno Lucrezia della Rovere.

Kad su redovnici bili u oskudici, sliku je g. 1754. kupio saksonski vojvoda i poljski kralj August III. (1696. - 1763.) i darovao je rodnom Dresdenu gdje se i danas čuva u Gemäldegalerie. Prema originalu, za benediktince je njezinu vjernu reprodukciju izradio slikar Pier Antonio Avanzini (1656. - 1733.).

Uokvirena je g. 1730. u barokni okvir i postavljena umjesto izvornika.

Ante Branko PERIŠA

Isus pred vratima

Pred nama je Božić. Sama riječ govori da se radi o malom Bogu. Može li Bog biti malen? On može sve, pa i biti malen, nevidljiv, neprepoznat i neroden. Što u vrijeme pripreve za Božić učiniti za nj koji kuca i stoji pred vratima srca?

VRATA NEKADA I DANAS

Vratimo se dvije tisuće godina unatrag. Zamislimo trudnicu na magaretu i muža koji za njih traži prenoćište. Nigdje top-line, dobrodošlice, slobodne postelje... Nigdje mjesta za obitelj koja samo što nije dobila prinovu.

Što bismo danas učinili da nam na vrata usred noći pokuca čovjek koji traži stan za sebe i trudnu ženu? Bismo li im rekli: "Podite onim ženama koje na kolodvoru nude sobe!", ili im odbrusiti: "Nismo mi hotel!?" Ili nešto još ružnije: "Što stvarate obitelj, kad nemate uvjete!?" Jedni su jedva našli prostora za sebe i svoju su djecu smjestili u postelje na kat, rado bi primili pridošlice, ali nemaju gdje. Drugi pak imaju prostora, a zaziru od nepoznatih pridošlica u kojekakvu strahu za sebe i svoju imovinu. Usprkos tome, i danas ima plemenitih i velikodušnih koji imaju srca otvoriti svoja vrata putnicima od kojih neće tražiti eure ni kune. Zar nisu mnogi izbjegli našli utočište kod takvih velikodušnih obitelji?! I Marija bi danas našla utočište u nekoj „Sigurnoj kući“, jedino ne znam bi li tamo primili i Josipa.

ŠTO BISMO MI UČINILI

Što učiniti s nepredviđenom trudnicom i djetetom koje samo što nije proplakalo i još smjestiti čovjeka koji ih prati? Kakav je to tip, kad nije mogao smjestiti svoju ženu? Prigovori i suvišna pitanja ne rješavaju tuđu nevolju. U nevolji trebaju otvorena vrata. Što bismo mi učinili? Otvorili svoja vrata ili ih uputili na tuda? Pokazali im put do svratišta ili ostali gluhi na njihovo kucanje? Zalupili im vratima i osorno im odbrusili: "Što hoćete u gluho doba noći? Probudili ste nas! Nemamo mjesta za sebe!"

JOŠ JEDAN BOŽIĆ

Ponavlja se priča iz betlehemske božićne noći. Uvijek ista. Ali mi nismo isti. Mijenjamo uloge. Djeca rastu. Odlaze. Dolaze unuci. Starimo. Vrata otvaramo onima koji kucaju i zatvaramo za onima koji odlaze. Ponekad kucam ja, ponekad

ti, pogledamo se kada nam nitko ne otvori... Jednom smo u ulozi Marije, drugi put smo gostioničari i rastemo tako mijenjajući uloge u obiteljskih ciklusa i proživljavajući neprilike koje donose. Gdje sam ja ovog Božića? Imam li još snage za kićenje bora? Koga to još raduje, osim male djece i onih poput njih?! Sva sreća da se stari ukrasi čuvaju, tko će trošiti novce... A zašto kitimo bor? Tko može Božić zamisliti bez bora? I neka borova i ukrasa... Neka se djeca raduju. Nije baš lako zaboraviti sve brige, prepustiti se radosti koja nestane s potrošenim novcem... i utone u sivilo do novog blagdana...

U POČETKU NE BIJAŠE TAKO

Isus se rodio u štali, koju nitko prethodno nije okitio. Možemo li zamisliti prvi BOŽIĆ, onaj iskonski, bez okićena bora? Danas bismo ga mogli nazvati Božićem u Etno stilu i potrošili bismo puno više da na takav način dočaramo ugođaj Božića. Nije u tome smisao Božića. Onaj prvi je sudbonosan i spasonosan za našu povijest i za povijest čitavog čovječanstva. Sjećajući se toga, nasljedujemo radost raspjevanih anđela, poniznost ushićenih pastira, darežljivost i strahopoštovanje mudraca s Istoka... Poput vola i osla, dajmo od sebe sve do zadnjeg daha, da Isusu bude toplo, Marija i Josip nek budu dobro došli i u našem domu. Ako njih ne primamo, kako ćemo primiti Isusa? Ako ih ne slijedimo, kako ćemo biti uz Isusa?!

PROSTOR U SRCU

Imam li još koji kat za malog Isusa? Njemu, doduše, ne treba postelja na kat,

onako malena mogu ga primiti i pored sebe, ali nitko tako brzo ne odraste kao ISUS, pa gdje ću s njim do tri tjedna?! Na prostor moram misliti. Zar nije isto smjestiti malog i velikog Isusa?! Pa jedan je Isus! I kad mu otvorim svoje srce onako malenu, on ga proširi i ne trebam se više brinuti na koji ću ga kat postelje smjestiti. On tako brzo naraste. A onom koji stoji na svojim nogama, ne treba mnogo prostora za stajanje, kao ni nama koji želimo biti s njim. Potreban je korak kojim ćemo ići za njim. Stoga se za postelju ne treba brinuti. Ako se brinemo što će Isus s nama ovakvima, e, to prepustimo njemu. U njegovu srcu ima mjesta za sve. Zato je i došao među nas, da nas dovede k Ocu.

GJE JE TO MJESTO

Gdje je prostor za Boga u mom srcu, danu, životu? Ona štala koje se stidim, nepometeni kutak, rane u srcu - prostor koji čuvam samo za sebe, neizrečene boli, neoprostene uvrede, zaboravljene zahvale... On je sve to u stanju primiti umjesto slame, a moja dobra volja bit će za njega prostirka.

”Tko primi jedno ovakvo dijete u moje ime, mene prima (Mt 18, 5). Velikodušnost preodgaja razboritost, stvara novi prostor i otvara vrata srca... Glumci na sceni pokazuju intimu, razgoličuju tuđi život, a ne svoj. Intima je prostor za one koji se najdublje ljube. Čuvati u srcu doživljava s onim koji te najviše ljubi i koji u potpunosti poznaje tebe i tvoju intimu, to je jedino za vas dvoje. Za tebe i Isusa, baš poput Marije. Sretan ti Božić s Marijom i Josipom, budi srce u srcu obitelji!

Danijela DE MICHELI VITTURI

Odakle najtajanstvenija

Svetište Gospe Guadalupske u Meksiku nacionalno je Gospino meksičko svetište i najveće marijansko svetište na svijetu. Godišnje ga posjeti 20 milijuna hodočasnika iz čitavoga svijeta. U njemu se štuje neobična Gospina slika (143 x 55 cm). Proučavali su je brojni stručnjaci i otkrili mnoge neobičnosti. Od agavinih je vlakana. Iako je njihov vijek trajanja 70-ak godina, Gospina prilika tu je već gotovo 500 godina. Materijal kojim je izrađena, znanost ne poznaje. Nije slikana uljanim ni mineralnim bojama, a sintetičke su se počele koristiti tek tri stoljeća kasnije. Na njoj nema tragova nanošenja boje.

NIZ NEOBIČNOSTI

Stručnjaci su povećavali Gospine oči do 2500 puta i u njihovim zjenicama otkrili obrise povijesnog prizora: pred biskupom franjevcem Juanom Zumarragom i ostalima koji su se ondje našli, Juan Diego otvara ogrtač s ružama na kojemu zatim čudesno nastaje Gospina slika. Isti je prizor i u lijevom i u desnom oku u različitim omjerima, kao fotografija, što se događa kad ljudske oči odražavaju predmete ispred sebe.

Gospin plašt urešen je zvijezdama. Raspored im odgovara položaju zvijezda nad Meksikom sredinom prosinca. Gospa je opasana crnim pojasom, kao trudnice u Asteka. Prema asteškom vjerovanju, u utrobi nosi Spasitelja, pa je aparat uspio registrirati 115 otkucaja Djetetova srca. Naziv "guadalupe", koji nosi meksičko svetište, na asteškom jezi-

ku znači *ona koja će satrti zmiju*. To je znakovito, jer je asteško glavno božanstvo pernata zmija, a perje im je najveći ures. Zmija podsjeća na *Knjigu Postanka* koja govori o Ženinu porodu koji će satrti zmiji glavu (Post 3, 15), ali i na *Knjigu Otkrivenja* gdje Ivan u viđenju gleda Ženu odjevenu u Sunce, s mjesecom pod nogama, trudna, a Zmaj vreba da joj proždre Dijete čim rodi (Otk 12, 1). Tako slika Gospe Guadalupske ikonografski sadrži oznake Bezgrešne i na nebo Uznesene, koja nas promatra svojim samilosnim očima. Iako je bivala u različitim opasnostima, slika Gospe Guadalupske tek je neznatno oštećena. To su pokušali popraviti, ali bez uspjeha. Bila je 116 godina izložena svjetlu i dimu voštanica bez ikakve zaštite, ali na njoj nema traga prašini ni insekatima. U prigodi čišćenja okvira g. 1791., po slici se nehotice prolila dušikova kiselina, ali je nije oštetila. U buket cvijeća g. 1921. pod sliku je podmetnut eksploziv, koji je raznio sve okolo, ali je slika sa staklom ostala netaknuta. Sve to upućuje na zaključak da je slika Gospe Guadalupske nešto izvanredno i jedinstveno, puna otajstvenosti i iznenađenja, po redovitim prirodnim zakonima neobjašnjiva, nije djelo ljudskih ruku, nego je nastala čudesnim, nadnaravnim zahvatom.

ODAKLE TAJANSTVENA SLIKA?

Osvajači su u Meksiko ušli g. 1492. i pučanstvu nanijeli velike boli. Pleme Asteka nije htjelo ni čuti za kršćanstvo. Odlučilo je radije izumrijeti ne rađajući više djecu, negoli se odreći svoje vjere. Na vrhuncima brda i na piramidama svojim su bogovima nastavili prinostiti ljudske žrtve. Posebno su to činili kako bi umilostivili boga Sunca, da im svakog dana sja...

Gospina slika na svijetu?

U takvu ozračju, Indijanac *Juan Diego*, koji je katoličku vjeru već dobroano zaživio, ugledao je 9. prosinca 1531. na brdašcu Tepeyaku kraj grada Meksika lijepu Gospodu, koja ga je milo pozvala: "Juanito, Juan Diegito!" I predstavila mu se: "Ja sam vazda Djevica Marija, majka pravoga Boga, izvora života, Stvoritelja koji sve uzdržava, Gospodara neba i zemlje. Žarko želim da mi se ovdje sagradi hram, u kojemu mogu pokaziva-

ti i darivati svu svoju ljubav, svoju sućut, pomoć i zaštitu - jer sam ja vaša majka milosrdna - tebi, svim stanovnicima ove zemlje i ostalim pobožnima koji me s pouzdanjem zazivaju; slušati njihove jade i pomagati im u njihovim bolima, u svim poteškoćama i trpljenjima..." Uputila ga je neka njezinu poruku prenese biskupu. Kad je biskup čuo, mislio je da Indijanac želi na brežuljku obnoviti asteško svetište božice-majke, pa se ponio kao da ništa nije ni čuo.

BISKUP JE POVJEROVAO

Sutradan je Juan Diego opet vidio Gospu. Poslala ga je ponovno biskupu, na što je on zatražio neki znak, kako bi mogao povjerovati. Gospa se ukazala i 12. prosinca i poslala Indijanca na Tepeyak, da ubere kastiljskih ruža i odnese biskupu. Iako nije bilo vrijeme za cvijeće, Indijanac poslušao. Nakon što je pred biskupom otvorio ogrtač, ruže su pale na tlo, a na ogrtaču se pokazala slika Gospe sklopljenih ruku, ogrnute u sunce s mjesecom pod nogama i zvijezdama na plaštu. Bila je tamnoputa, pa su je prihvatili i urođenici i bijelci. Na to je biskup s nazočnima pao na koljena, a sliku potom izložio u svojoj kapeli. Zatim je sagradio crkvu i sliku prenio u nju. U blizini je danas veličanstveno svetište.

Gospinim ukazanjem započelo je obraćenje meksičkih Asteka: u deset godina više od devet milijuna dalo ih se krstiti, a val evangelizacije proširio se na obje Amerike, u kojima danas živi većina kršćana.

Petar LUBINA

Nova knjiga o Gospi

Ovih dana Franjevačka teologija u Sarajevu (Bosna i Hercegovina) objavila je novu knjigu, naslovljenu *Marija - službenica Gospodnja*. Napisao ju je njezin profesor *dr. fra Luka Markešić*. Rođen je g. 1937. u Gospinoj Rami u Bosni, odakle je u Sinj prispjela poznata slika Gospe Sinjske. Od g. 1972. radi kao profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, a od g. 1982. do 1991. bio je poglavar bosanskih franjevaca. Napisao je mnoštvo članaka i više knjiga. Budući da smo mi mali narod, a ne izide puno knjiga marijanskog sadržaja na hrvatskom jeziku, nova knjiga povod je da s fra Lukom porazgovorimo.

- *Što Vas je navelo na objavljivanje nove knjige o Gospi?*

- Rođen u Rami, od malena sam bio povezan s Ramskom Gospom, koja se štuje istodobno od davnina kao Gospa Sinjska. S rastom i studijem teologije rasla je dakako i moja spoznaja o značenju bl. Djevice Marije u mome i životu i u životu Katoličke crkve kao i hrvatskog naroda općenito, i u Bosni posebno, koji je, živeći zajedno s franjevcima, prihvatio i njihovo štovanje bl. Djevice Marije po primjeru njihova utemeljitelja sv. Franje Asiškoga.

- *Zapalo Vas je da ste na Teologiji predavali i mariologiju?*

- Da. Bio sam sretan da i kao professor predajem nauk o bl. Djevici Mariji -

Mariologiju - kako se nalazi u Svetom pismu, u povijesti Crkve, kod crkvenog učiteljstva i u teologiji, te sam sa zadovoljstvom odlučio izdati kao knjigu ono što sam dugi niz godina proučavao i predavao svojim studentima teologije, koji su me i sami na to potaknuli.

- *Otkad ste na novoj knjizi radili?*

- Budući da je knjiga plod cijeloga moga profesorskog rada, njezini su počeci davni, ali bliži su od prije dvije godine, kad sam skupio svu staru građu i popunio novom o bl. Djevici Mariji u teologiji i crkvenim dokumentima.

- *Što nova knjiga donosi, što se u njoj zapravo obrađuje?*

FRA LUKA MARKEŠIĆ

MARIJA
SLUŽBENICA
GOSPODNJA

- Knjiga o *Mariji kao službenici Gospodnjoj* iznosi naučavanje o bl. Djevici Mariji kako se ponajprije nalazi u *Svetom pismu, tradiciji i crkvenom učiteljstvu*. Što se tiče Svetoga pisma, poznata su dva oprečna stajališta: Prvo, koje gleda maksimalistički na prisutnost bl. Djevice Marije u povijesti spasenja, kako o njoj svjedoči Stari i Novi zavjet. Drugo, minimalističko, koje Marijinu ulogu u toj povijesti smatra sporednom i manje važnom. Međutim, istina o bl. Djevici Mariji je nerazdvojni dio Božje objave, vjere Crkve i njezina tumačenja u teologiji sve do danas. Istina i uloga Marije, naime, povezano s Isusom Kristom, nenadomjestiva je u kršćanskom naučavanju i pobožnosti. U tom smislu u novoj se knjizi prikazuje bl. Djevica Marija kao pravo ljudsko lice vjernika i oličenje prave pobožnosti, koja odgovara Bogu na milosni pozdrav njegova anđela Gabrijela: *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj (Lk 1, 38)*. Tako se *po Mariji utjelovio Bog u Isusu Kristu kao Bog s čovjekom i za čovjeka u povijesti svijeta*.

Drugi vatikanski sabor upravo tako prikazuje Mariju u dogmatskoj konstituciji *Svjetlo naroda (Lumen gentium)* kao i papa Pavao VI. nakon toga g. 1974. u svojoj apostolskoj pobudnici *Marijansko štovanje (Marianis cultus)*.

- *Marijanski tragovi očiti su i na hrvatskim prostranstvima...*

- I te kako! Štovanje bl. Djevice Marije bilo je i ostaje posebno obilježje franjevačkog Reda u cjelini i ono se jednako njeguje u povijesti bosansko-hercegovačkih franjevaca i franjevki od početka njihove prisutnosti na južnoslavenskom području. Zato sam u ovom prikazu

donio i svjedočanstvo o istini i štovanju bl. Djevice Marije kod franjevačkih pisaca fra Matije Divkovića, fra Stipana Margitića i fra Filipa Lastrića.

- *Što biste iz nove knjige posebno preporučili našim čitateljima?*

- Iz prikaza Marije u Sv. pismu i tradiciji Crkve može se vidjeti duboka povezanost bl. Djevice Marije i Crkve, tako da se s pravom Crkvu kao zajednicu spasenja može zvati također posebno *marijanskom Crkvom*.

- *Što je takvom čini?*

- Crkvu čini marijanskom prije svega *milost Božja* koja joj je darovana i daruje se *po Mariji*: Kao što je Bog po anđelovu navještenju izabrao Mariju i darovao joj svoju milost, tako jednako čini i Crkvi, koju je Krist osnovao i darovao joj milost Duha da bude majka ljudi u redu milosti. Kršćanska antropologija, kako je prikazuje apostol Pavao (usp. Rim 8, 29sl.), vrijedi jednako za Crkvu kao i za Mariju: Bog nas je predvidio, izabrao, predodredio, pozvao, opravdao, proslavio!

Marija kao i Crkva odgovaraju na tu milost kao *službenica Gospodnja*. U ovom odgovoru je naša molitva i djelo - zahvala na daru i služenje drugima iz ljubavi! Marijino služenje kao predanje u milosti nije samo individualni čin, nego stvar trajnog materinstva prema svima koji pripadaju Kristu i Bogu, iako je Krist jedincati posrednik između Boga i ljudi (usp. 1 Tim 2, 5sl.).

- *Gdje se knjiga može nabaviti?*

- Knjiga se može nabaviti na adresi: Franjevačka teologija, Aleja Bosne Srebrene 111, 71000 Sarajevo, BiH, a cijena joj je 15 KM.

[Kamenko JOLIĆ](#)

Je li se isplatilo?

Kakvo spremanje, kakve pripreme! Kao da će na vjenčanje! - komentira Romeo.

- Samo se ti rugaj! - odgovara ona.
- Pusti je u miru, vidiš da sva treperi! Ide s prijama na vikend u jednu od njihovih kuća. Bit će tamo same, njih šest najboljih prijateljica. Bože moj, što će to biti!

Našle su se u I. razredu srednje. Kako su ušle u učionicu i sjele, tako su ostale do danas. Pozevane kao prst i nokat. Stalno ću-ću-ću... na mobitelu, na faceu. Moj Romeo to ne razumije pa više:

- Razbit ću ti ga! Baci! Dosta je toga! Prihvati se knjige!

- Ide i knjiga! Dobro im ide! - Glumim dežurnog policajca. Stojim između Romea i nje. Mirim koliko je moguće. Razumijem njega, ali trebam razumjeti i nju. Mlada je, poletna, ima svoje prijete. Ako neće sada, kad će!? Na sve budno pazim. Sve je u granicama normale. Sve je pod nadzorom. Sprijateljila sam se s njezinim prijama. Glupiram se kao i one. Ponekad mi se povjere, otkriju mi tajnu, znaju da ću šutjeti kao riba, da neće izići iz mojih usta ni riječ, pogotovo ne njihovim mamama. Znam i koje puše. Nije lijepo, o tome s njima razgovaram, ali kako je to njima velika i gala stvar, sklapamo dogovor. Ponekad se može. Povjerile su mi svoj duhan.

Pomažem Emanuely da se spremi, da ponese sve što su se dogovorile da će

koja od njih ponijeti. Romeo se ni s čim ne slaže, ni što se radi ni o čemu se govori. Ipak, na kraju daje svoj blagoslov, pa sam mirne duše povela veselo društvo do trajektne luke. Idu cure na otok. Sad u mrtvoj sezoni, kad nema turista ni roditelja, kad je vikendica prazna i spremna baš za njih.

Ljudi moji, koje uzbuđenje, koja sreća, koji smijeh, koje šaputanje! - Da samo vidiš što je to bilo! - govorim Romeu. On me mjeri od glave do pete:

- Pametnije su one od tebe! Vidjet ćeš kakve će biti kad se vrate! Samo da se vrate! Moli Boga da se vrate!

Ne volim njegov pesimizam. Moje raspoloženje brzo je splasnulo.

Na povratku s vikenda nisam ništa neobično primijetila. Bile su tihe.

Njihovu šutnju pripisala sam umoru.

Onda je počelo ono svakidašnje ću-ću-ću. Neko šaputanje, zatvaranje u sobu dok se razgovara. Mome sokolskom oku ipak nije promaklo kako im se broj smanjio. Jedna im je nedostajala.

Emanuela je šutjela. Kad bih je upitala, što su radile u vikendici, odgovarala bi kratko: "Što bismo radile?! Što se radi u vikendici?!" Na pitanje "Kako vam je bilo?", odgovor bi glasio: "Kako će nam biti!? Kako bi nam trebalo biti?!" Odustala sam glumiti inspektora Kruza, sve dok me Romeo nije podsjetio da nešto nedostaje, da cure nisu više onakve kakve su bile.

Jedanput kad su se okupile kod nas, pa u sobi iza zatvorenih vrata ću-ću-ću, upala ja k njima:

- Dobro, cure, što je? Što se to događa? Gdje vam je Ivana? Kako nje nema?

Kao da su jedva čekale da nekom otkriju svoju tajnu. Počele su uglas:

- Kako je ona bezobrazna!

I počela je priča. Neki se dečko s otoka zanimao za jednu od naših cura. On se sviđao njoj, a ona njemu. Kad je vidjela da su se oni zagrijali jedno za drugo, naša ti se Ivana ubacila u igru.

Preskočila ogradu koja je dijelila njihovu vikendicu od dečkove, pa im pobjedonosno mahala iz njegova zagrljala s njegova balkona. Što ima takvih nazovi prijateljica, za mene je bila poznata stvar, a za njih bio strašan šok. Kako je mogla?! Kako je smjela?! Zar je ona takva?! Od nje to nisu očekivale. Ljutile su se na nju i stalno ponavljale, kako bi učinila svakoj od njih što je učinila jednoj. Zato više ništa zajedničko neće s njom imati. Izgubile su u nju povjerenje. Koliko im je pri srcu, toliko su je sada odbacivale. Salušala sam ih, a onda smo polako počele raspravljati. I na kraju, došlo je do zaključka, da je u svemu najgore prošla Ivana. Prvo, okaljala je samu sebe: ni ljubavi ni sreće u jednoj takvoj otimačini tuđeg momka, a zatim se samo blamirala. Drugo, prokockala je povjerenje. Treće, izgubila je prijateljice, i to ne jednu nego sve. I na kraju, postavila sam pitanje:

- Je li se to Ivani isplatilo?

- Naravno da nije!

Da sve ne ostane na tome i da ne blate ono što je već oblačeno, uputila sam ih da za Ivanu odsad mole umjesto da je razapinju. Njihova žarka molitva, zagovor "Milosti pune" i milost Gospodinova mogu u Ivaninu životu učiniti čudo. Jer, lako je nekoga odbaciti i upropastiti, ali ga je umijeće učiniti čovjekom. Zato, "pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela" (Heb 10, 24).

R. T.

Najvažnije je - zdravlje

Razmišljajući prošlog mjeseca o smrti kao kraju zemaljskoga i vratima u nebeski život, prisjetili smo se riječi starozavjetnog mudraca: „*U svim svojim djelima misli na svoj konac, pa nećeš nikada griješiti*“ (Sir 7, 36). Prosinac na neki način pred nas stavlja stvarnost koju Sirah spominje na kraju svoje izreke, a to je grijeh. Počekom toga mjeseca, naime, slavimo svetkovinu Bezgrešnog začeca, čime se spominjemo istine naše vjere da je Bog Mariju već od njezina začeca očuvao od svake ljage iskonskoga grijeha. Osim toga, ona nije učinila u svom životu nijedan osobni grijeh, tj. bezgrešna je kao i njezin sin Isus.

Nasuprot Marijinoj bezgrešnosti, ljudsko iskustvo potvrđuje da je svaki čovjek grešnik, što piše i sv. Pavao kad veli da su „*svi zaista sagriješili i potrebna im je slava Božja; opravdani su besplatno, njegovom milošću po otkupljenju u Kristu Isusu*“ (Rim 3, 23-24). Pokušajmo razmisliti o stvarnosti grijeha.

SVIJEST GRIJEHA

Grijeh je „*prekršaj protiv razuma, istine, ispravne savjesti; prijestup je istinske ljubavi prema Bogu i bližnjemu, zbog izopačene privrženosti nekim dobrima. On ranjava čovjekovu narav ugrožava ljudsku solidarnost; definiran je kao 'riječ, čin ili želja protiv vječnog zakona*“ (Katekizam Katoličke Crkve, br.

1849). Premda je definicija grijeha jasna, često mnogi vjernici ne prepoznaju grijeh u svom životu, nisu ga svjesni. Jednom zgodom papa Pavao VI. reče kako je najveći grijeh današnjice taj da je čovjek postao neosjetljiv za grijeh, tj. da je izgubio za nj osjećaj. Dogada se da i vjernici koji se redovito ispovijedaju izgube osjećaj za konkretni, stvarni grijeh u svom životu, pa njihove ispovijedi postanu vrlo općenite, apstraktne, pri čemu spominju svoju grešnost, ali ne znaju reći u čemu se ona sastoji.

ŠTO NAM JE VAŽNO

Što je, u vezi s tim, najvažnije za naš život? Ponajprije, grijeh treba promatrati uvijek u odnosu prema Kristu. I Marijino bezgrešno začecje, naime, slavimo iz odnosa prema utjelovljenom Sinu Božjemu, jer je Marija, po njegovim zaslugama, oslobođena od ljage iskonskoga grijeha. Ako promatramo iz odnosa prema Kristu, onda grijeh možemo definirati kao *život koji nije u skladu s Kristom*. Grijeh je stoga misao, riječ, djelo, ponašanje koje nije *kristovsko*, nije nadahnuto evanđeljem, suprotno je njemu. Zato, da bismo prepoznali grijeh u svom životu, važno je imati iskren i dubok odnos s jedinim posrednikom između Boga i ljudi, a to je Isus iz Nazareta. Tko po molitvi upoznaje njegovu osobu, zna kako treba živjeti, upoznaje vječni zakon, kaže Katekizam. Na susretu mladeži u Varaždinu jedan je mladić nosio natpis „*Isus je zakon*“. I zbilja - Isus je vječni zakon po kojemu trebam živjeti, s kojim trebam uskladiti svoje misli, riječi i djela. Grijeh, dakle, znači da nisam živio kao Isus, kao dijete Oca nebeskoga.

je Isus Krist živio i na što nas je pozvao (vidi KKC, br. 1856-1861).

BOLESNI TRAŽE LIJEČNIKA

Kad smo bolesni, idemo liječniku. Tako treba učiniti i kad sagriješimo: otići liječniku - Bogu, koji nas ozdravlja od grijeha u sakramentu ispovijedi. Da bi nam Bog oprostio, najprije trebamo spoznati grijeh, priznati ih i za njih se pokajati. Zato je važno upoznati osobu Isusa Krista da po njemu upoznamo put života, vječni zakon, volju Očevu, kako bismo mogli živjeti kao djeca Božja, ali i da po njemu prepoznamo grijeh, bolest u svom životu koja nas odvaja od Boga i tako vodi stazom smrti. Jedino po Isusu Kristu mogu spoznati svoj grijeh i po njemu ga mogu uništiti. Stoga je važnost osobne navezanosti na Isusa naglasio i Benedikt XVI. mladima u Zagrebu: *“Potpuno poštujući vašu slobodu, On se približava svakome od vas i predlaže sebe kao istinski i odlučujući odgovor na onu čežnju koja prebiva u vašem biću, na želju za životom koji vrijedi živjeti. Pustite da vas uzme za ruku! Pustite da bude prijatelj i suputnik na vašem putu! Pouzdajte se u Njega, neće vas nikada razočarati! Isus vam daje da izbliza upoznate ljubav Boga Oca, daje vam da shvatite da se vaša sreća ostvaruje u prijateljstvu s Njime, u zajedništvu s Njime. Stvoreni smo i spašeni iz ljubavi. I samo u onoj ljubavi, koja želi i traži dobro drugoga, uistinu možemo iskusiti smisao života, i radosni smo što ga živimo, pa i u naporima, kušnjama, razočaranjima, čak i plivajući protiv struje. Dragi mladi, ukorijenjeni u Kristu, moći ćete u punini živjeti ono što jeste.”*

Kristian STIPANOVIĆ

Nadalje, treba uočiti da Crkva ispovijed naziva sakramentom ozdravljanja (KKC, br. 1421). Time jasno poručuje važnu istinu: *griješ je bolest!* Redovito ljudi kažu: *„Samo da je zdravlja, sve će drugo biti u redu. Zdravlje je najvažnije.“* Zbilja, zdravlje je najvažnije, ali je pitanje koje. Ljudi naime, uglavnom misle na tjelesno zdravlje, koje je važno jer spada u dobra ljudskog života, ali nije najvažnije. Najvažnije je imati zdrav odnos prema Bogu, odnosno zdrav duh. Dolazimo do važne istine: grijeh je bolest duha, oduzima nam najvažnije zdravlje, ubija čovjeka, pogotovo smrtni grijeh kad se čovjek pri punoj svijesti i slobodi odluči živjeti protiv Boga i njegova zakona, odnosno protiv onoga što

Bezgrešno začće Marijino - početak boljega svijeta

U prosincu sunce prosijeva kroz guste zimske oblake. Kažu neki jezikoslovci da mu od toga i dolazi ime. Sunce se polako probija - prosijeva! - kroz oblake, dok konačno ne pobijedi i preuzme "komandu" nad prirodom o zimskom solsticiju i probudi je na novi život. Rimljani su tada slavili „Nepobjedivo sunce“. U to doba slavimo i mi najljepši Marijin blagdan, Bezgrešno začće.

Kroz Mariju nam je prosjalo „Mlado Sunce s visine“ (Lk 1, 79), Krist, svega svijeta Spas! Marija je majka vječnoga i nepobjedivoga Sunca! Ona je naš „duhovni prosinac“, „zora spasenja“ i „prejasna zornica“, koja najavljuje Dan, Onoga koji ima doći i kojega očekuju svi narodi. Otajstvo Marijina bezgrešnog začća tako se lijepo uklapa u doba godine i vrijeme došašća, kada Ona-Zora rađa "Mlado Sunce s visine": Božića-Bogića, koji pobjeđuje zlo i grijeh i donosi svijetu radost i spasenje.

PRASAK GRIJEHA

Znanstveni fantasti govore o nekom „prasku“ na početku povijesti. O prasku, čega? Nekog atoma, praatoma, pramaterije! A tko je njega stvorio?! Ili: „Svijet je postao sam od sebe!“ Kakve gluposti, proturječja! Normalan čovjek vjeruje u Stvoritelja! I ispovijeda: „Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, stvori-

telja neba i zemlje!“ Bog je Otac i Izvor svega postojanja... I sve bijaše dobro. I sam Bog radovao se nad djelima svojih ruku, kako opisuje Knjiga Postanka...

Ako se može govoriti o nekom prasku, onda je to bio prasak grijeha, neposlušna koji se dogodio na početku povijesti, koji je pokvario sve ono što je Bog stvorio dobro i savršeno! Svijet je započeo bez grijeha. Izvor grijeha je u čovjeku, u njegovoj slobodi. Prusak zla izlazi iz čovjekova srca, kalja ga i truje. Zato Bog najavljuje „novo stvaranje, nov početak“, jedinstveno biće bez grijeha: Početak boljega svijeta! Najavljuje novu Evu, novu Majku čovječanstva.

„Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: ON će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu!“ (Post 3,15). Ta prva radosna vijest ostvarit će se kada dođe puni-nova vremena!

BOLJEGA SVIJETA POČETAK

Najavljena žena kao zlatna nit provlači se kroz sav Stari savez. Crkvena tradicija na nju primjenjuje riječi: „Oblikovana sam još od vječnosti, od iskona... Rodih se prije nego su utemeljene gore... Bila sam kraj njega kao graditeljica... igrala sam po tlu njegove zemlje i moja su radost djeca čovjekova!“ (Izr 8).

I priča o Gideonovu runu primjenjuje se na Mariju. Gideon je tražio znak od Gospoda da će zaista po njemu osloboditi narod. Znak je bilo runo: jednom natopljeno rosom, znak je Marije, milosti pune (njezino drugo ime je „Milostipuna“!), a svud naokolo suho, znak je svijeta u grijehu, bez milosti. Drugi put runo suho, znak je Marije slobodne od grijeha svakoga, a sve naokolo puno rose, znak je svijeta opterećena grijehom. Glasovito je i proroštvo: „Evo, djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel, s nama Bog!“ (Iz 7,14). I tako objava o Bezgrešnoj kao zlatna nit prolazi kroz Objavu sve dok ne dođe punina vremena i „dok ne rodi ona koja ima roditi“ (Mih 5,3).

ČUDO BOŽJE STVARATELJSKE MOĆI

I "kada dođe punina vremena, odasla Bog Sina svoga" (Gal 4,4). Na obzorju povijesti najprije se pojavljuje „žena obučena u sunce, mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda“ (Otk 12,1). Bog najprije stvori novu Evu, novu Majku! To je Marija! To je Bezgrešna koju su nam predočili kipovima i slikama likovni umjetnici, stihovima pjesnici i melodijama glazbenici. To je Bezgrešna, u koju su vjerovala stoljeća kršćanstva i izražavala joj štovanje i udivljenje. Papa bl. Pijo IX. tu Mrijinu povlasticu progla-

sio je g. 1854. dogmom, a ona je sama na to dala svoj „pravorijek“ četiri godine kasnije predstavivši se u Lurdu Bernardici: „JA SAM BEZGREŠNO ZAČEĆE!“ To je bio pečat na dugu povijest, pobožnost i ljubav puka Božjega prema Bezgrešnoj i na svu onu teološku „borbu“ i umovanje. U nebu je bio zadovoljan i bl. Ivan Duns Škot, oštroumni franjevački naučitelj, koji je lakonskom jasnoćom skovao slavni silogizam: „Potuit, voluit, decuit - ergo faecit! - Bog je mogao, htio je, dolikovalo je - dakle i učinio je!“ Bog je mogao stvoriti takvu majku, jer je svemoguć, htio je imati takvu majku, i dolikovala je tripud svetog Boga takva Majka.

Bezgrešna je čudo Božje stvarateljske moći. Lijepo to izražava M. Pavelić:

*O zdravo Ti,
stvorenja svih
zagonetko u tijelu,
na koju Bog
iz srca svog
milotu sasu cijelu!*

Stvoritelj je u Mariju sasuo svu milinu svoje ljubavi i moći. Sv. Anzelmo u zanosu joj kliče na njezin blagdan: „Ženo puna i prepuna milosti... Nebo, zemlja, rijeke, dani, noći... sve se raduje jer je po tebi obnovljeno u izgubljenom dostojanstvu i obdareno neizrecivom milinom... Svi se stvorovi kao nanovo uskrsnuli raduju... Sve stvorenje kao da kliče s nove i neprocjenjive milosti, jer osjeća Boga, Stvoritelja svoga!“ Pred takvom Majkom, Božjom i našom - BEZGREŠNOM!, stajat ćemo i ove godine, radovati se i pjevati joj na njezin najljepši - otajstveni blagdan! Neka je Gospodu slava!

Maksimilijan HERCEG

- Aforizmi 36, 76, 116, 156, 196, 236, 276, 316, 356, 396
- Akademija, PAMI 42, 82, 163
- Alkuin 212, 252-253
- Andrić, Nedjeljka 22-23
- Antić, fra Ante 108-109
- Arnold, Đuro 254-255
- Autpertski, Ambrozije 172-173
- Barun, s. Blaženka 302-303
- Benedikt XVI. 123, 162, 201, 241, 242
- Bog 20, 26, 36, 102
- Bolest 70, 91, 102-103, 131, 42, 211
- Bonifačić, Antun 374-375
- Božić 1, 4, 27, 33, 34
- Brak 64, 69, 196, 201
- Brise, Adela 28-29
- Buonarroti, Michelangelo 136
- Chartreski, Filibert 372-373
- Crkva 161, 219, 264
- Cvijeeće 236
- Czesochowa 2, 282
- Časni, Beda 132-133
- Čestitka 8-10
- Čudo 64, 353, 371
- Dan bolesnika 42
- Majčin 168
- obitelji 154
- života 58-59
- Darivanje 9, 339
- Della Francesca, Piero 56-57
- Despot, fra Ivan 214-215
- Deželić, Velimir, st. 54-55
- Divić, Marija 342-343
- Djeca 18, 63
- Djelo Marijino 122, 155
- Dobrota 298, 321
- Došašće 378-379
- Drinske mučenice 268-269, 354
- Duhovna zvanja 266
- Duh Sveti 232, 244
- Duknović, Ivan 176-177
- Duns Škot, bl. Ivan 84, 203
- Đakon, Pavao 212-213
- Ekumenizam 16-17, 123
- El Greco 216-217
- Emancipacija 328
- Fatima 2, 82, 83, 122, 123, 192, 202, 203, 235, 243, 283, 322, 323, 341
- Film 115, 123, 22, 235, 274, 355
- Godina, G. Voćinske 35, 114, 154, 195, 315
- nova 4, 32
- Gospa, 321
- Afrička 123
- Brze pomoći 262
- Dobrog savjeta 162
- Fatimska 242
- Guadalupca 42, 283, 380-381
- Hodočasnica 34-341, 354
- Hrvatska 256-257
- Ilačka 234, 282, 355
- Koračka 315
- Lurdaska 235, 314
- od Anđela 315
- od Arabije 122
- od Kamenitih vrata 114, 154
- od Kondžila 194
- od Otoka 315
- od Pomišaljca 74
- od Pobjede 296-297
- od Puta 315
- od Škrpjela 73
- Radosna 83
- Scönstattska 43
- Sinjska 314, 354
- Trsatska 74
- trudnica 7 56
- Žalosna 135, 315
- Grob(nica) 176, 348
- Harambašić, August 14-15
- HMI 355
- Hodočašće 122, 262, 323, 340
- Horoskop 316
- Ikone 53
- Ildefons iz Toleda 92-93
- Ime 88-90
- Marijino 293
- Ispovijed 153
- Istospolci 248-250
- Isus 46, 84
- Ivan Pavao II. 148-149, 177, 194, 228-229, 282, 283, 308-309, 348-349
- Ivsičić, s. Žarka 188-189
- Izbori 321
- Jaslice 3
- Jasna Gora 2, 228
- Jeka 116
- Kentenich, Joseph 331
- Kongres, mariološki 82, 322
- Korizma 81, 86-87, 104
- Korner, Jeronim 334-335
- Korupcija 30
- Kraljevstvo Božje 324
- Krist 41, 84, 161
- Kritika 86
- Kriza 161
- Križ 161, 142, 146, 150, 152
- Kršćanstvo 1, 20, 128-130
- Kruh 356
- Krunica 154, 202, 274, 282, 287, 308, 312, 313, 322, 355
- obrazac 30-31, 70-71, 110-11, 150-151, 190-191, 230-231, 270-271, 310-311, 350-351
- Kultura 1
- Kušnje 66
- Lakušić, Danijela 182-183
- Lekić, Marija 262-263
- Litanije 10, 50, 90, 130, 170, 210, 250, 290, 330, 370
- Lurd 42, 43, 82, 235, 282, 323
- Ljubav 81, 138
- Ljubomora 144
- Majka 168-170, 178-179, 182, 193, 218
- Božja Bistrička 314
- Manzù, Giacomo 336-337
- Marčinko, Vladimir 62-63, 251
- Marija
- Bezgrešna 361, 362, 386, 388, 392
- Bogorodica 252
- Djevica 333
- i Crkva 132, 272
- i korizma 86-87
- i križ 134
- i mladi 106
- i molitva 106
- i obitelj 63
- i pjesnici 14-15, 54-55, 94-95, 214-215, 254-255
- i Riječ Božja 164
- i spasjenj 112
- i uskrnuće 126-127, 126-127
- i zdravlje 327
- Kraljica 324
- Afrike 243
- Apostola 10
- bez grijeha ist. začeta 210
- djevica 130
- Hrvata 54-55
- mučenika 50
- na nebo uznesena 250
- obitelji 205, 330
- patrijarha 345
- priznavalaca 90
- svete krunice 290
- Svih svetih 170
- Kristorodica 252
- kroz povijest 12-13, 52-53, 92-93, 132-133, 172-173, 212-213, 252-253, 292-293
- Majka 44, 149, 173, 180
- pomoćnica 166
- posrednica 166
- slika Crkve 293
- u filmu 195, 222-223, 395
- u likovnoj umjetnosti 56-57, 96-97, 136-137, 176-177, 216-217, 256-257, 296-297
- uznesena 333
- Zdravlje bolesnih 327
- Zvijezda mora 132
- Marijafest 234, 355
- Marijanska glazba 154, 203, 274, 314
- molitva 5, 45, 85, 100-101, 125, 165, 204, 205, 245, 285, 325, 365

- Marijanski blagdani:
 - Gospa od Krunice 286-287
 - Gospa od Zdravlja 326-327
 - Marija Bogorodica 6-7
 - - Majka Crkve 206-207
 - - Pomoćnica 166-167
 - Svijećnica 46-47, 72
 - Velika Gospa 246-247
 Marijanski pjesnici 14-15, 54-55, 94-95, 134-135, 174-175, 214-215, 254-255, 334-335
 - tekstovi Benedikta XVI. 4, 44, 84, 124, 164, 204, 244, 284, 324, 364
 Markešić, fra Luka 382-383
 Maroniti 3, 323
 Marto, bl. Franjo i Hijačinta 2
 Mauro, Raban 292-293
 Medifacija 284
 Međugorje 123, 220-221, 233
 Meštrović, Ivan 96-97
 Mihanović-Salopek, H. 222-223
 Misije 302-303, 310
 Mišo 30
 Mladi 106, 146, 183, 186, 202, 226, 260, 270, 304, 306, 355
 Moltva 51, 64, 131, 143, 145, 178, 202, 284, 300
 Molve 75, 234, 274, 314
 Muka 70
 Navike 299
 Nazaret 2, 3, 162, 194
 Nerazrješivost 208-210
 Nerođeni 18-19, 45
 Newman, bl. John Henry 16-17
 Nikaragva 203, 243
 Novac 24
 Obecanje 236
 Obitelj 2, 18-19, 58-59, 98-99, 110-111, 138-139, 150-151, 178-179, 190-191, 201, 218-219, 230-231, 258-259, 281, 298-299, 338-339, 378-379
 Obračanje 153, 371
 Oči 36
 Očinstvo 98-99
 Odgoj 24, 67, 108, 182, 224, 266
 Odgovornost 59, 281
 Odmor 258
 Olimpijada, vjeronaučna 115, 194
 Oštarije 154, 155
 Otac 98-99
 Ovisnici 291
 Peran, fra Ivo 194
 Piet 96-97, 235
 Pobačaj 344
 Početak 306
 Pod tvoju obranu 300-301
 Poniznost 32, 66
 Ponos 248
 Posveta 149
 Prkos 248
 Posuđivanje 24
 Pozdravljenje 113
 Pravo 48, 63
 Prijatelj 24
 Procesija 340
 Promjene 41
 Providnost 33, 64, 211, 233, 251, 294, 313
 Ptice 276
 Ptujaska Gora 203, 242
 Rab 315
 Radost 66, 173, 307
 Radio Marija 3, 35, 75, 82, 83, 154, 323
 Rastava 145, 209
 Roditelji i djeca 24-25, 64-65, 104-105, 144-145, 184-185, 224-225, 264-265, 288-290, 304-305, 344-345, 384-385
 Rodendan 76
 Ruža, papina 140-141
 Salopek Selo 355
 Samobor 174
 Sanzio, Raffaello 376-377
 Sarajevo 35, 75
 Sarić, Nada 142-143
 Schönstattski pokret 75, 123, 163, 195, 243
 Sebedarje 9
 Sinj 195, 275, 314
 Sisak 35, 235, 274
 Slavonski Brod 34, 75, 114, 154, 234, 235, 275, 355
 Smrt 90, 342, 347, 348-349
 Sokol, fra Bernardin 34
 Spavanje 316
 Srce Isusovo 258
 - Marijino 259
 Stepinac, bl. A. 355
 Stojšić, Marija 102-103
 Strah 346
 Supruzi 104, 298
 Svada 105, 144
 Sveta Gora 203
 Sveta Marija da Mattias 233
 Svetac 161, 328-330
 Sveti Arnold Jansen 161
 Svetišta marijanska 141, 202, 204
 - - *hrvatska*:
 - Dol/Pribić 120a
 - Garešnica 200a
 - Kaštel Stari 320a
 - Nova Kapela 80a
 - Postira 240a
 - Tolisa 280a
 - Trški Vrh 360a
 - Vrbanja 160a
 - Zadar (Kraljica mira) 40a
 - Zagreb (Bezgr. Zač.) 400a
 Svetkovine 53
 Svetost 41
 Svibanj 174, 180
 Svjedočanstvo 11, 33, 51, 91, 131, 171, 211, 251, 291, 313, 331, 371
 Svjetlo 72
 Šah, Eugenijska 94-95
 Šale 36, 76, 116, 156, 196, 236, 276, 316, 356, 396
 Široki Brijeg 115, 355
 Škabrnja 34
 Škola 36, 183
 Šumanovci 275
 Šutnja 264
 Teotokopulos, Dominicos 216-217
 Tomičić, fra Ante 34
 Tolisa 280a
 Trgovina 156
 Trsat 74, 115, 234, 235, 274
 Trški Vrh 274, 340a
 Trudnoća 49, 51, 64, 304
 Tuga 342
 Učiteljica 356
 Ukazanja 11, 28-29, 42, 220
 Uskrs (nuće) 121, 126, 142, 153
 Utjelovljenje 84, 112
 Velebit, Josip 134-135
 Veliča 107
 Veprić 35, 115, 155, 195
 Vignali, Jakopo 296-297
 Vinišća 275
 Vjencanje 356
 Vjera 64, 102, 128, 138, 146
 Vjernost 298
 Voćin 74, 114, 235, 314
 Vrijeme 81, 224, 276
 Walsingham 162, 323
 Washington 243, 323
 Wisconsin 28-29
 Zagovor 63
 Zagreb 34, 35, 74, 75, 114, 115, 315, 355
 Zavjet 51
 Zavjetni darovi 60-61
 Zdravlje 299, 338-339
 Zdravomarijo 100-101
 Zlatna ruža 140-141
 Zlo 298
 Zola, Emil 371
 Žed 36
 Žena 104
 Ženidba 68-69, 208-210, 344
 Život 48-50, 58-59, 66, 91, 107, 179, 184, 218, 346
 Žrtva 102, 104

O, Marijo, bez grijeha začeta!

Usljedi vječnog rađanja od Boga Oca, Isus Krist imao je božansku narav sa svim njezinim savršenostima. A s ljudskom naravi uzeo je i razvitak ljudske svijesti kao i ljudskoga duha, ali je njegova duša trajno uživala neprestano gledanje Boga zbog supstancijalnog jedinstva osobe Logosa i ljudske njegove - Kristove naravi. I zbog najdivnijega djela ljubavi - Utjelovljenja Sina Božjega, Marija bijaše u Božjoj zamisli odvijeka, predodređena onom istom odlukom, prema učenju velikoga franjevačkog naučitelja bl. Ivana Duns Škota - kao i Krist.

"Gospodin me je posjedovao u početku putova svojih; prije nego je išta učinio. Oblikovana sam od vječnosti, od iskona, prije nastanka zemlje... Kad je stvarao nebesa, bila sma nazočna, kad je privlačio krug na licu bezdana..."

(Izr 8, 22-27)

Bila je zato u Božjoj zamisli jer je s Duhom Stvoriteljem imala dati tijelo - život Drugoj osobi Presv. Trojstva.

Stoga je Marijina duša morala biti sjajna poput sunca, puna milosti; bez ikakve ljage krivnje i grijeha, posebno iskonskoga, odnosno izvornoga ili istočnoga, od kojega bijaše oslobođena zbog predviđenih zasluga svoga sina Isusa Krista Otkupitelja, koji nije mogao dopustiti da njegova Majka bude pod vlašću Sotone.

Dok su ostali bogoslovci umovali da veliko djelo Otkupljenja mora pod sobom imati krivnju kako bi je uništio, sam bl. Ivan Duns Škot nalazi rješenje: Bog je Mariju unaprijed očuvao od iskonskoga grijeha zbog odabranja za majku Otkupitelju. On je to mogao učiniti, dolikovalo je da to učini i to je učinio!

"... i sila Svevišnjega osjenit će te... i zato ono sveto što ćeš roditi, zvat će se Sin Božji..." (Lk 1, 35).

Bog je po Mariji htio stupiti u prisnu vezu s ljudskim rodом, s ljudskom naravi, kako bi tu narav još više uzvisio - pobožnastvenio i izjedančio je s božanskom naravi po vrhunaravnom daru milosti. Presv. Trojstvo odlikovalo je Mariju posebnim i izvanrednim povlasticama, uzdižući je u sferu božanstva, da bude dostojan stan Sinu Božjemu.

*Sva si lijepa, o Marijo,
i ljage istočne nema u tebi!*

Na nju se mogu primijeniti riječi Mudrosti: *"Ona je dah sile Božje, i čist okvir slave Svemogućega: zato je ništa nečisto ne može oskvrnuti. Ona je odsjev vječne svjetlosti, i zrcalo čisto djela Božjega, i slika dobrote njegove..."*

Ona je od sunca sjajnija i nad sve zvijezde uzvišena; uspoređena sa svjetlošću, ona je nadmašuje..." (Mudr 7, 25-27; 29).

Papa Pio IX. proglasio je 8. prosinca 1854. dogmom da je bl. Djevica Marija očuvana od grijeha iskonskoga u prvom trenutku začeca zbog predviđenih zasluga Isusa Krista. Četiri godine kasnije maloj Barnardici je u Lurdu Gospa potvrdila tu istinu kad je izrekla: "Ja sam Bezgrešno Začece!"

s. Marija OD PRESV. SRCA

Kao što Marija po Duhu začē i rodi

Oče
sve nas Duhom oplodi
kao što Marija po Duhu Tvome začē
i rodi
da budemo Duhom Tvojim očišćeni
posvećeni
blagoslovljeni

jer za nas Zemlju ovu ljubavlju i
mudršču stvori
nebo razastre Zvijezdama posuto
Suncima uređeno
da danonoćno sjaj nam njihov sja
privlači nas
moli

dođite gore djeco zemaljska
baština vaša vječna vas čeka
Marija Mati u dvorima bijelim stol
prošćela
Anđele okupila
nestrpljiva
da s Njom se vesele djeci njenoj
koja stižu izdaleka
Danica BARTULOVIĆ

Nositi Boga drugima

Išle smo na sv. misu. Niz brijeg je bilo lako ići, ali uz brijeg je već napor i zahtijevalo je žrtvu. Milica je doduše požrtvovna, ali teško hoda. Bole je noge. Uvijek netko naide, pa nas poveze. No, ovoga puta nema našeg Anđela Čuvara. Svi kao da su nas zaboravili. Čekamo hoće li nam se netko smilovati i povesti nas. Eto jednog čovjeka milosrdna srca. Zaustavlja se. On će povesti smao jednu, jer je otraga u automobilu djevojića i nema više mjesta.

- Dobro, onda povežite Milicu! Ona teško hoda, a ja ću već nekako!

Milici me bilo teško ostaviti, ali sam ju ohrabrila kako se nadam da ću se ja nekako snaći. Polako, kako je rekla bl. Majka Terezija, "ide Isus ispred mene, a ja za njim". Do vrha ne znam kako ću, ali kao da sam dobila krila... S radošću sam prešla 135 stuba, a na vrhu njih čekala me velika krošnja jabuka ispod stabla, a malo dalje žuta šljiva da su joj grane dodirivale zemlju od obilja uroda. Samo ih je trebalo pobrati...

Može li biti bolje učiteljice od Majke Isusove?! Uvijek postoji mogućnost jedni drugima nositi Boga, kao što ga je Marija pod svojim srcem nosila Elizabeti. Usrećujući druge, sama se osjetila sretna. Nisam li i ja prepoznala taj Marijin dar, pa sam dala prednost bolesnoj Milici i osjetila se sretnom?! Jabuke i šljive koje sam našla, mogu podijeliti našim bolesnicima u posteljama, koji ne mogu ići na brijeg i sami ubrati.

Ana VRČEK

Gospićke mrežne stranice

Pokrenute su mrežne stranice gospićke župe Navještenja Marijina: <http://www.zupa-gospic.hr>. Sadržaj će bit glavna zbivanja opće Crkve, Crkve u Hrvata i gospićko-senjske biskupije, a naglasak na novostima što se događaju u župi i dekanatu. (IKA)

Zdravstveni djelatnici u Voćinu

Pod geslom "Evo ti majke", 8. listopada upriličeno je II. hodočašće zdravstvenih radnika požeške biskupije u voćinsko svetište. Njima su se pridružili iz Zadra, Zagreba i Osijeka, a misno slavlje predvodio je biskup A. Škvorčević. (GK)

Novi Gospin kip

Kardinal V. Puljić blagoslovio je 9. listopada u crkvi sv. Ilije u Kiseljaku (BiH) novi kip Gospe s Djetetom, djelo hrvatskoga kipara Josipa Marinovića. (KT)

Bogoslovi u Dragotinu

Đakovački bogoslovi hodočastili su sa svojim poglavarima 13. listopada u Gospino svetište u Dragotinu, gdje je misno slavlje predvodio nadb. M. Srakić. (GK)

Djeca za mir

Međunarodno katoličko djelo *Crkva u potrebi* u suradnji s Katehetskim uredom đakovačko-osječke nadbiskupije 18. listopada organiziralo je akciju *Milijun djece moli zajedno za jedinstvo i mir* po školama i župama nadbiskupije, a sudjelovala su djeca i uglavnom molila krunicu. (IKA)

Stručno vijeće za vjeroučitelje

U svetištu Gospe od Krasna 21. listopada održano je drugo ovogodišnje stručno vijeće za vjeroučitelje gospićko-senjske biskupije, koje je ujedno bilo i početak duhovnih vježba koje je predvodio S. Pavin. (IKA)

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

Kod Gospe Brze pomoći

Za prvi blagdan bl. Ivana Pavla II. kod Gospe Brze pomoći u Slavenskom Brodu, 22. listopada u Katehetskom centru, uz blaženikov kip održan je molitveno meditativni skup za mlade pod nazivom "Sjećanje na Papu". (BL)

Jubilej benediktinki Sv. Marije

Zadarske benediktinke Sv. Marije proslavile su trostruki jubilej: 920 godina od posvete crkve, 900 godina od preminuća Vekenege i 20 godina od smrti obnoviteljice samostana opatice B. Braun. 27. listopada upriličena je svečana akademija s kolaudacijom orgulja, 28. listopada nadb. Ž. Puljić predvodio je svečanu misu, a 29. listopada koludrice su preuzele novi kompleks u Smilčiću, koji će koristit povremeno. (IKA)

Liturgijska kateheza

U dvorani uz crkvu Sv. Mati Slobode u Zagrebu fra A. Crnčević održao je 27. listopada katehezu *Božja Riječ i služitelji Riječi u liturgiji Crkve*, kojom je nazočne uveo u smisao i narav liturgijskog slavlja. (IKA)

Jubilej trškovškog svetišta

Misnim slavljem, koje je predvodio kardinal J. Bozanić, svetište Majke Božje Jeruzalemske na Trškom Vrhu kraj Krapine 30. listopada proslavilo je 250. obljetnicu posvete svoje crkve. Župljani su se za to pripremali trodnevnicom, u sklopu koje je prvoga dana predstavljen sakralno-kulturno-povijesni vodič svetišta, drugog dana nastupio je zbor župe sv. Blaža iz Zagreba, a trećeg dana upričen je prigodni koncert (HKR)

Završetak hodočasničke sezone

Na Trsatu je 30. listopada zaključeno ovogodišnje hodočasničko razdoblje Kraljici Jadrana. Misno slavlje u svetištu Gospe Trsatske, u nazočnosti brojnih Riječana, predvodio je u toj prigodi nadb. I. Devčić. (IKA)

Obnovljena postaja Marijina puta

Biskup J. Mrzljak predvodio je 30. listopada pobožnost Marijina puta u Klenovniku i blagoslovio obnovljenu postaju žalosne krunice "Molitva i krvavi znoj Gospodina našega Isusa Krista" i oltar sv. Volfganga u kapeli u Vukovju. Posljednji put kao cjelina postaje su obnovljene u razdoblju od 1822. do 1825., a trenutna obnova i oživljavanje pobožnosti započela je 2008. Neke su nestale ili premještene na druga mjesta. Postaja s prvim žalosnim otajstvom nalazila se na tom mjestu od g. 1672., kada ih je dao podići grof Ivan IV. Drašković. Dosad su renovirane četiri postaje, a ostaje ih još 11. U cinturu kapele lapidarij je s ostacima postaja. (IKA)

Iz Hrvatske schönstattske obitelji

Nakon što je dobivena lokacijska dozvola za gradnju kuće iza ljetnog oltara u Maloj Subotici, 11. listopada počelo je kopanje za temelje, a 16. listopada o. Christoph blagoslovio je gradilište. Schönstattske svetište u Maloj Subotici do 1. travnja 2012. bit će otvoreno od 17,30 do 19 sati, a klanjanje će biti petkom od 18 do 19 sati. Za članove Schönstattske obitelji organiziraju se od 4. do 8. siječnja 2012. duhovne vježbe u Taboru u Samoboru, a hodočašće u Schönstatt na krunjenje Auksilijara za Kraljicu nove evangelizacije Europe bit će od 6. do 9. rujna 2012. (PS)

Priznanje auktoru filma

Na 14. Međunarodnom festivalu turističkog filma 2011. od 12. do 15. listopada u Splitu, posebno priznanje dodijeljeno je auktoru filma *Draga Gospa Ilačka*, s obrazloženjem "za izuzetno kvalitetan autorski rad religijskog sadržaja u funkciji turizma". (IKA)

Znanstveni skup o Voćinu

U Požegi je 3. studenoga zasjedao Odbor za pripravu znanstvenog skupa *Voćin, crkva i svetište* u prigodi 20. obljetnice razaranja voćinske crkve, ubojstva nedužnih i završetka ponovne izgradnje crkve. Definiran je program koji će se održati 9. i 10. prosinca u Požegi i Voćinu, na kojemu će nastupiti dvadesetak izlagača iz Hrvatske i Mađarske. Voćinska sakralna baština bit će predstavljena na izložbi u Požegi 9. prosinca. (IKA)

Blagoslov obnovljene crkve

Nadb. M. Srakić blagoslovio je 6. studenoga obnovljenu crkvu Kraljice sv. Krunice u Tomici, podružnici župe Podvinje kraj Slavenskoga Broda. Crkva je obnovljena iznutra i izvana, a nabavljeno je i novo svetohranište. (IKA)

Siromaštvom rasterećeno srce, začudo, uvijek ima dovoljno prostora za - potrebne.

Izgovarati "amen" u času kad savjest protestira zbog toga "tako budi", dostojanstven čovjek - to prestaje biti.

Poskupjelo pogonsko gorivo, svi protestiraju osim vremena - ono i dalje juri.

Zatvori su prepuni, jer su "pedagozi" pri odgoju - udaljili stegu.

Doping u športu je krađa - tuđih odličja.

Da bismo ljubav sveli na pravu mjeru, neka je bude i "preko mjere" da bi je bilo dovoljno.

Ako je Zemlja čovjeku samo iznajmljena, čemu krvave borbe oko - tuđeg vlasništva?!

Dok god živimo, uvijek ima vremena da počnemo - drukčije živjeti.

Biblijski krik majke: "Kći mi je teško opsjednuta" upravo danas doživljava svoj - crescendo.

Za pobjedene je rečeno da su "svoje popušili", a pobjednici su dodali kako moraju popušiti i - filter.

Prisutni, a odsutni - neka se udalje!

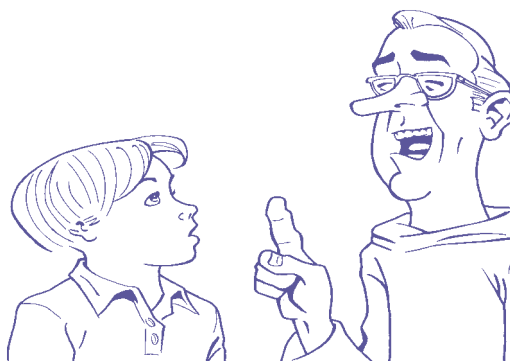
Da bi se doživjelo onaj astronautski "divno" upućen iz svemira, treba se odlijepiti od Zemlje.

Mediokritet, a k tome još i oštri lakti - ruka u ruci.

Nazarećanin stjeran sa zemlje rađa se pod zemljom, da bi beskućnici ljudski zaživjeli na zemlji.

Moćnici, a neosjetljivi za potrebna čovjeka, popnite se na Golgotu vidjeti kako Bogočovjek - umire za čovjeka.

Stanko RADIĆ

- O čemu govori 17. poglavlje Evanđelja po Marku?
- Njega uopće nema! Ima ih smao 16!

PISMENI ISPIT

Vrijeme je na izmaku pa će profesor studentima:

- Požurite, imate još samo minutu!
- Nakon 10 minuta profesor će ponovno:
- Kolega, uzalud pišete! Vaš rad neću uopće primiti!
- A znate li Vi tko sam ja?
- Ne znam i ne zanima me!
- Izvrsno! - klikne student iz svega glasa i ugura svoj list među radove ostalih studenata.

DRŽTE SE!

Na vjeronauku se Marijo igra s krunicom u ruci. Vjeroučiteljica ga upozorava, neka toga ne radi, ali uzalud. Napokon mu reče:

- Pazi, Marijo, na svakom je zrcu po jedan anđeo. Zato ne smiješ to raditi!
- Čim se vjeroučiteljica okrenula, Marijo naglo zavrti krunicu i vikne:
- Držite se, dečki!

Fra Mario Jurišić - BLAGOVJESNIK RADOSNE VIJESTI

- Drugi dio propovijedi (A-B-C) poznatoga pučkog propovjednika i pisca od prve nedjelje došašća do Blagovijesti - 212 str., 50 kn. - **Narudžbe:** Franjevački samostan, 21334 Zaostrog.

S. Marija od Presv. Srca - RIJEČ ŽIVOTA - Filozofsko-teološke studije, eseji i meditacije

- Zbirka filozofsko-teoloških prouka, eseja i razmatranja - 228 str. - **Narudžbe:** Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1a, 21000 Split, www.e-symposion.net

S. Marija od Presv. Srca - PJESME SRCA

- Zbirka pjesama koje su izljev srca, duha i duše, u kojima se "dodiruje lahor i list, hrid i šumni val, nebo i zora, pećina i golubica, svod i duga, uštap i oblaci, glas i njegova jeka" (M. Buljac) - 201 str. - **Narudžbe:** Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1a, 21000 Split, www.e-symposion.net

Ivan Jukić - fra Vinko Prlić - SAKRALNA BAŠTINA ŽUPE STAŠEVICA

- U monografiji je na 123 stranice doneseno je sakralno blago župe sv. Staša u Staševici. Tu su crkve sv. Staša, Svih svetih, sv. Jure, sv. Ivana Krstitelja, sv. Ante Padovanskoga i Gospe Lurdske s fotografijama kao i s fotografijama oltara u njima, slika i kipova, vrijednih predmeta, usputnih kapelica... Na kraju su sažeci na engleskom i njemačkom kao i kazalo imena i zemljopisnih naziva. - **Narudžbe:** Župni ured, 20345 Staševica.

Nina Vodopić - LICE TVOJE GOSPODINE

TRAŽIM - Zbirka pjesama - Supruga, majka i baka, uz brigu za svoju obitelj i život onih oko sebe, evo, zbirkom svojih pjesama, u kojima donosi svoj Pelješac i osjeća se Stvoriteljeva nazočnost, želi obogatiti svoje najbliže. Želi da Bogom Stvoriteljem i likom Krista Gospodina dopre i do drugih. - **Narudžbe:** Nina Vodopić, 20243 Kuna, tel. (020) 742-040.

Stanko Radić - ŠKOLJKINI BISERI - AFORIZMI

- Zbirka aforizama među kojima neke možemo prepoznati kao staro znanje ili mudrost, a neki će nas iznenaditi svojim inačicama, utješiti nas, ohrabriti, oraspoložiti ili oneraspoložiti i izazvati. - **Narudžbe:** Stanko Radić, Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 340-199.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlade i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šuštrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

J. Šimunović - MI SADA I OVDJE - Na putu obnove naroda i domovine - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Anda Bašić, Mosbach: Nebeskoj Majci na svemu zahvaljujem i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, da nad nama i dalje bdije, uz dar; - **Ana Marević, Podravnica:** Hvala ti, Majko Marijo, na svim milostima! Bdi i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Milka Vukoja, Ivankovo:** Majci Božjoj hvala na isprošenim milostima. Pod njezino okrilje stavljam i dalje sebe i sve svoje, uz dar; - **Anka Jurišić, Split:** Zahvaljujem svim srcem i dušom Gospi od Zdravlja na svim milostima kojima me obasipala tijekom cijeloga života te joj i unaprijed preporučujem sebe i sve svoje, uz dar za širenje lista "Marija"; - **Jasna Renčević-Kalić, Posavski Bregi:** Zahvaljujem neizmjerne Božjoj ljubavi, Kristovu milosrđu te zaštitu i zagovoru bl. Djevice Marije da su moji putnici prošli s malim, ni spomena vrijednim ozljedama. I dalje ih stavljam pod okrilje Dobre Majke, uz dar; - **Kazimir Barukčić, Frankfurt:** Dok ti, Majko, iz tuđine hvalu na svemu udijeljenu pjevam, ti i tvoj Sin dovedite nas u rodnu luku, molim! Duh pravi u nama očuvaj, vjeru razari, nadu podrži i ljubavlju nas i dalje uza Sina svoga veži, osobito našu djecu i mlade da i dalje budu naroda i domovine nade, uz dar; - **Ruža Brko, Frankfurt:** Nebeska Majko, na svemu ti hvala! Čuvaj, vodi i brani i unaprijed mene i sve moje najdraže, da se nikad od Isusa ne izgubimo, uz dar; - **Luka Tukerić, Frankfurt:** Hvala ti, Majko Božja, na svemu što si mi od Boga isprošila. Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Petar Dragun Frankfurt:** Zahvaljujem Majci Božjoj na ljubavi koju je pokazala meni i mojima. Njoj pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Rade Lekić, Frankfurt:** Dobra Majko, na svemu ti hvala! Bdi i dalje nada mnom i svim mojim milim i dragimama, uz dar; - **Marija Puljić, Frankfurt:** Hvala ti, Majko Božja, na svemu! Pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje koji su mi bliški srcu, uz dar; - **Marina Aralo, Frankfurt:** Zahvaljujem Nebeskoj Majci na svemu i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoje mile i drage, uz dar; - **Vjeran Ivošević, Frankfurt:** Majko Božja, hvala ti na svemu! Bdi i dalje nada mnom i svom mojom obitelji, uz dar; - **Ljubica Marijanović, Berlin:** Gospi zahvaljujem na ljubavi koju mi svaki dan iskazuje i njezinoj brizi povjeravam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Ivica Sučić, Berlin:** Majko Božja, na svemu ti hvala, što si meni u životu dala. Čuvaj i brani mene i moje i dalje, uz dar; - **Ana Gelo, Berlin:** Zahvaljujem Majci Božjoj na tolikim milostima udijeljenim meni i mojoj obitelji te sebe i sve svoje i unaprijed stavljam pod njezinu obranu, uz dar; - **Ana Sučić, Berlin:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i unaprijed joj pod okrilje stavljam sve svoje, osobito nevjestice i djecu, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

14. listopada navršilo se 18 godina otkako se zauvijek preselilo Gospodinu naš otac

STJEPAN TRIPALO,

a 4. siječnja navršavaju se dvije godine otkako je Gospodin k sebi zauvijek pozvao našu dragu i nezaboravnu majku

KLEOFI TRIPALO

Hvala im za svaku dobru riječ, veliku ljubav i pažnju, a obilježnicu smrti predragih roditelja s ljubavlju spominjemo i molimo da ih Čudotvorna Gospa dovede u nebeske dvore.

Zahvalna djeca: *kći Branka, sinovi Svijetoslav i Tomislav, unuci i prauunci*
(Dar za "Mariju")

U spomen na moje drage sestre:

14. prosinca navršavaju se četiri godine od smrti moje najmlađe sestre **ANE**, moja sestra **KATA** preselila se Gospodinu g. 2004., u srpnju 2007. napustila me je najstarija sestra **HEDVIGA**, a u studenom 2007. moja sestra **MARA**. Zahvaljujem Gospodinu da sam vas imala!

Vaša sestra Janja
(Dar za "Mariju")

U spomen

MARIJE JURJEVIĆ pok. Šime

iz župe Kruševa

(2006. - 15. listopada - 2011.)

Ivica Jurjević

(Dar za "Mariju")

29. listopada prošle su se 4 godine otkako se Gospodinu zauvijek preselilo naš dragi otac

ANTE MRKONJIĆ,

a 6. prosinca navršava se 11 godina od iznenadne smrti naše drage majke

KATE MRKONJIĆ

Gospodine, udijeli mi radost u društvu svojih izabranika u svome kraljevstvu!

Vaša djeca
(Dar za "Mariju")

10. prosinca navršava se 12 godina otkako je Gospodin pozvao k sebi

dr. FRANJU TUŠMANA

utemeljitelja i prvoga predsjednika slobodne, neovisne i suverene države Republike Hrvatske. Gospodine, budi mu dobrotiv!

21. prosinca navršavaju se dvije godine otkako je Gospodin zauvijek pozvao k sebi u 83. godini našu dragu majku, punicu i baku

MARIJU ČOŠIĆ

Hvala za svaki pripremljen zalogaj, za svaku kaplju znojca i nabijeni žulj, za svaku dobru riječ... U molitvi iščekuju ponovni susret s njome pred licem Očevim

Kćeri Nevenka i Nedeljka s obiteljima
(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Barbara Bilopavlović**, Zagreb; **Marijana Baumgratner**, Rijeka; **Ivanka Vukorepa**, Osijek; **Ružica Bilopavlović**, Đakovo; **Katarina Sakoman**, Split;; - 20 kn: **Marijana Bukovčan**, Zagreb; **Verica Bilokapić**, Rijeka; **Merica Ećimović**, Dubrovnik; **Branimira Dorotić**, Zagreb; - 30 kn: **Elvira Kuzma**, Karojba; **Marija Ećimović**, Susjedgrad; **Marija Ilić**, Vinkovci; **Merica Škrabić**, Baška Voda; **Marija Bešlić**, Vinkovci.

MARIJA SVIMA OBILO PLATILA!

GODIŠNJA UPLATA ZA "MARIJU" 70 KN

PRIMATI I ČITATI "MARIJU" ZNAČI:

- Htjeti produbiti svoju vjeru i ljubav prema Isusu preko njegove majke Marije;
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svake prve subote u mjesecu u 19 sati u svetištu Gospe od Zdravlja u Splitu za suradnike, dobročinitelje, širitelje i čitatelje "Marije";
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svakoga prvog četvrtka u mjesecu u splitskom svetištu Gospe od Zdravlja za sve pokojne čitatelje i preminule iz obitelji pretplatnika "Marije".

Slušajte Radio Mariju!

Zagreb 96,4 Mhz, 106,8 MHz
Split 97,2 MHz; Virovitica 88,3 MHz
Satelit HotBird 13E, 12.520 MHz V (Transponder:
90 Symbol rate: 27,500 Msymb/s, FEC: 3/4).
Internet: www.radiomarija.hr

DŽEPNI KALENDAR ZA 2012.

Blagdani i sveci * Važniji nadnevi * Mjesečeve mijene * Izlazak i zalazak sunca * Prostor za bilješke - Usmjerivač Pošta u Republici Hrvatskoj

Naruđbe:

(ZBOG NEZGODNA OTPREMANJA SAMO NA VIŠE OD 10 PRIMJERKA)

"Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split,
tel. (021) 348-184 ili 340-193 ili 340-190.

Ana Vrčec s čitateljicama iz Zagreba: Dobra Majko, tebi preporučujem sebe i sve svoje, da nas čuvaš i braniš u našem podmaklim godinama, uz dar; - **Marko Dulić, Frankfurt:** Majko Božja, tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Daminka Marević, Staševica:** Gospi od Zdravlja preporučujem zdravlje duše i tijela, svoje i svojih najdražih, uz dar; - **Ana Slobodanac, Đakovo:** Majko Božja, tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Ivan Miloš, Frankfurt:** Majko Marijo, čuvaj i brani od svakoga zla mene i sve moje mile i drage, uz dar; - **Ljilja Marević Naikova, Staševica:** Gospi preporučujem sebe i svoje najmilije i za njezin list šaljem dar; - **Cela Bilić, Frankfurt:** Majko Marijo, čuvaj i brani od svakoga zla mene i sve moje mile i drage, uz dar; - **Katica iz Imotskog:** Svoga sina Krešimira i unuka Kazimira preporučujem Kraljici neba i zemlja, da ih čuva zdravstveno i materijalno; - **Ana Kušurin Mirova, Staševica:** Nebeskoj Majci preporučujem svoje najmilije, osobito sebe na školovanju, uz dar; - **Jadranka Štefan, Bilice:** Gospi preporučujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani od svakoga zla, uz mali dar; - **Mara Barukčić, Frankfurt:** Preporučujem Gospi svoju obitelj, osobito kćerke s njihovom djecom, za zdravlje duše i tijela, uz dar; - **Ruža Rogušić, Berlin:** Gospi preporučujem sebe sa svojom obitelji u tuđini, osobito djecu, kao i svoje mile i drage kod kuće, da nad nama bdije, uz dar; - **Anje i Mileva Lončar, Wollongong:** Preporučujemo Majci Božjoj sebe i svoju obitelj kao i sve svoje najmilije, osobito djecu i unučad, za zdravlje i blagoslov, da nas štiti i zagovara, uz dar; - **Danijel Lončar, Zadar:** Preporučujem Gospi od Zdravlja sebe i svoju obitelj, da nas čuva, prati, brani i zagovara te izmoli blagoslov za mene i sve moje, uz dar; - **Mara Kosor, Frankfurt:** Preporučujem Gospi svoju obitelj, osobito kćerke s njihovom djecom, za zdravlje duše i tijela, uz dar; - **Obitelj Đikić, Berlin:** Gospi preporučujem sebe i sve svoje u tuđini, osobito djecu, kao i svoje mile i drage kod kuće, da nad nama bdije, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

M A R I J A - vjerski list za Marijine štovateljce

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Goje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom: Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta.

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22;

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Drago Špehar, otac fra Josipov (3. X. 2011. u 92. g. - Velika Hrastilnica); - **Slavka Petrić** (+15. X. 2011. - Dubrovnik); - **Ilija Barišić**, otac fra Igorov (+18. X. 2011. u 73. g. - Slavonski Brod); - **Matija Stojić**, majka fra Miljenkova Mikina (+18. X. 2011. u 88. g. - Dragičina); - **Ivo Mošić** (+21. X. 2011. u 75. g. - Selca); - **Mijo Marinović** (+23. X. 2011. - Otok/Sinj); - **Luca Delić**, majka fra Lukina (+23. X. 2011. - Grab); - **Anica Čavka** (+25. X. 2011. u 80. g. - Kijevo); - **Matija Jakir** (+25. X. 2011. - Baška Voda); - **Ivo Burić pok. Martina** (+26. X. 2011. - Kaštel Lukšić); - **Jure Gabrić Bićo** (+26. X. 2011. u 81. g. - Gradac); - **Ljuba Meter ud. Slavka** (+26. X. 2011. - Proložac); - **Č. s. Imelda Oreč**, - **Ruža Perkov r. Marinov** (+28. X. 2011. u 90. g. - Prhovo); - **Kruno Peronja** (+28. X. 2011. u 90. g. - Jelsa); - **Mate Grabovac** (+30. X. 2011. - Proložac); - **Ljubica Babić - Kopsejak Gošić** (+31. X. 2011. u 66. g. - Zagreb); - **Rozalija Bekavac** (+31. X. 2011. - Brela); - **Pave Stipinović** (+31. X. 2011. - Stobreč); - **Anda Šimundić ud. Jure** (+31. X. 2011. - Lovreč); - **Danica Dujmović** (+3. XI. 2011. - Vrgorac); - **Leposava Filipović-Čugura** (+3. XI. 22011. - Sinj); - **Antun Katić-Jurela** (+4. XI. 2011. u 80. g. - Otok/Sinj).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ž A J

Za bolji i ljepši svijet (Urednik)	361
Znak nade i pobjede dobra nad zlom (Benedikt XVI.)	364
Pralja ljudskih haljina (I. Bodrožić)	366
Božočna bajka (S. Jerčić)	368
Kraljice mira (M. Majetić)	370
Bog sve može (P. Marin)	371
Filibert Chartreski o Djevici Mariji (dar-ko)	372
Kripar hrvatske emigracije (D. Marković)	374
Marijino došašće (A. B. Periša)	376
Isus pred vratima (D. De Micheli Vitturi)	378
Odakle najtajanstvenija slika na svijetu? (P. Lubina)	380
Nova knjiga o Gospi (K. Jolić)	382
Je li se isplatilo (R. T)	384
Najvažnije je - zdravlje (K. Stipanović)	386
Bezgrešno začecé Marijino - početak boljega svijeta (M. Herceg)	388
Kazalo 49. godišta	390
O, Marijo, bez grijeha začeta (s. Marija)	392
Nositi Boga drugima (A. Vrčec)	393
Oko Gospe po domovini	394
Aforizmi (S. Radić)	396
Šale	396
Nova izdanja	397
Naša izdanja	397
Zahvale - Spomen	398
Darovi - Preporuke	399

ZAGREB

Bezgrešno Začecé

U zagrebačkoj Dubravi, na rubu Maksimirskog parka, nedaleko od okretišta tramvaja, kraj samostana hercegovačkih franjevaca diže se nova moderna samostanska crkva *Bezgrešnog Začeca bl. Djevice Marije*. Oba zdanja skladno se uklapaju u okoliš, a projektirao ih je zagrebački dipl. ing. arh. Ivan Antolić. Izgradnja velebnog zdanja započela je 1. rujna 1993., a temeljni kamen blagoslovio je biskup Juraj Jezerinac. Radove je izvelo građevinsko poduzeće "Tehnika", a vodio ih je fra Viktor Nuić. Zalaganjem hercegovačkih franjevaca u domovini i inozemstvu te darovima "nebrojenih" dobrotvora, radovi na novoj crkvi završeni su u nepune dvije godine. Po njezinu uređenju, u nazočnosti brojnih vjernika, predstavnike Republike Hrvatske i Herceg-Bosne, nuncija nadb. Giulija Einaudija i predstavnike Franjevačkog reda iz Rima blagoslovio ju je 28. rujna 1995. kardinal Franjo Kuharić (+2002.). U koncelebraciji s provincijalom fra Slavkom Soldom i brojnim suslaviteljima, na blagdan Bezgrešnog Začeca 8. prosinca 2005. crkvu je posvetio kardinal Josip Bozanić i u toj prigodi u oltar ugradio moći bl. Alojzija Stepinca. Novoizgrađena crkva oblihl linija, zaprema oko 700 metara četvornih,

a urešena je brojnim umjetničkim djelima vrsnih hrvatskih i talijanskih umjetnika. Tako je veliko raspelelo, koje resi poleđinu oltara, djelo akad. kipara Antuna Augustinčića, a u kapelici akad. kipara Vanje Radauša. Gospin kip u crkvi izradio je talijanski majstor Dino Felici iz Carrare, a onaj u niši ponad ulaznih vrata L. Conta. Vitraje i mozaik izradio je akad. slikar Josip Botteri Dini. Osim toga, crkvu rese i postaje križnog puta akad. kipara Jure Žaje, a moderni kameni oltar, ambon, svetohranište i sjedala izradio je splitski klesar Branimir Marović prema nacrtima akad. kipara Ante Starčevića (+2007.) i graditelja I. Antolića.

Bezgrešna je pralik iskonske pravednosti, *"sua lijepa... bez ljage"* (Pj 4,7). Na nju smo svi mi pozvani, jer nas je Krist predodredio i odabrao od početka kao Crkvu bez ljage i bore, svetu i neokaljanu (Ef 5,27). Stoga štovanje Bezgrešne bodri Isusove sljedbenike u potištenosti, uvjerava ih da je moguće i danas živjeti čisto i ponovno stavlja pred nas poziv na svetost: neka u svome životu dajemo prvenstvo božanskoj milosti, neka slušamo planove Božje i s ljubavlju se posvećujemo braći i sestrama s kojima dijelimo radosti i nade, žalosti i tjeskobe svagdanjeg života. U svojoj savršenosti, Majka Gospodinova nije nedostiživa. Ona je svjesno živjela svoju vjeru tijekom zemaljskog hodočašća koje je bilo isprepletano različitim kušnjama i trpljenjima. Zato je njezin život za nas uzorna škola vjere.

NASLOVNA SLIKA: Bezgrešna (Bradi Barth)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Bezgrešnog začeca bl. Djevice Marije u Zagrebu

